DIARI CATALÀ
DE
Avisos, Noticies y Anuncis

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Barcelona { Edició vespre 1 pts. mes
Edició matí. . 1 » »
Espanya . . . . . 6'50 pts. trim.
Unió postal. . . . . 9 » »

Paquet de 30 números. . 90 cèntims.

La Veu de Catalunya

5 cent.

Redacció y Administració:
Carrer d'Escudellers, 10 bis, entressol
(PROP DE LA RAMBLA)
IMPREMPTA:
Escudellers, 10 bis, baixos
Telèfon 184

Anuncis, esquelas, comunicats y reclams a preus convencionals. Per la edició del vespre s'admeten esquelas mortuorias fins a les sis de la tarda. Per l'edició del matí, fins a les tres de la matinada.

Any XXII núm. 4,799 — Barcelona: Dimars 17 de setembre de 1912 — Edició del VESPRE

SANT DEL DIA: La impresió de les llagues de Sant Francesch

Sant de demà: St. Tomàs de Villanueva, arq. y cf.— **Quaranta Hores:** A la Iglesia de Religiosos Arrepentidos. — Hores d'exposició: De 2/4 de 9 del matí a 2/4 de set de la tarda.—**Demà:** A la mateixa Iglesia—**Cort de Maria:** Ntra. Sra. dels Desamparats, al Pi, o a St. Agustí. — **Demà:** Ntra. Sra. de la Esperança, a sa iglesia.—**Missa d'avuy:** St. Pere de Arbués, mr., c. vermell.—**La de dema:** St. Joseph de Cupertino, conf., color blanch.—**Adoració nocturna:** Dijous, dia 19. Torn de St. Lluís Gonçaga.

Observatori Meteorològich de la Universitat.—Director: E. Alcobé. — 16 de setembre

HORES D'OBSERVACIÓ: 9 matí y 4 tarda.—Barómetre a 0 y al nivell del mar: 750'82; 761'50.—Temperaturas: Máxima, 26'9 sol; 23'0 ombra.—Mínima: 15'3 ombra; 11'1 reflector.—Temperatura a la ombra: 21'0; 20'9.-Pluja a les 24 horas: 000'000.—Aigua evaporada en milímetres: 3'52.—Graus d'humitat: 55; 72.—Direcció del vent: SO.; ESE—Velocitat del vent: 91 km.—Estat del cel: seré, cobert.—Núvols. Classes: C. K. N.—Cantitat: 0'0; 0'1.
Sortida del sol: 5'32. — Posta: 5'53. — Sortida de la lluna: 2'49 n. — Posta: 9'51 t.

ANÓNIMA CLAUDIO DURAN
Construccions MONIER
Ronda Sant Pere, 44, baixos

Sostres de **CIMENT ARMAT** ab revoltons de guix
Patent núm. 51.570. — Economía, resistencia, depressa en construir Dipósits. Canonades, Ponts, Edificis industrials y tota mena de construccions ab ciment armat

Ensenyança Dibuix y Pintura
Academia Baixas - Pí, 1, 1.er
Classes Dibuix y Pintura especials pera l'ingrés en les Escoles Belles Arts, Arquitectura, Enginyers, Militars y Escola Terrassa ab els mateixos models de dites Escoles. Classes de dibuix geométrich y composició decorativa pera artistes decoradors, dibuixants teixits, ebanistes, lampistes, paletes, etc. Classes model del natural, classes especials pera senyoretes, de dia y de nit.

Dr. E. Perearnau dels Hospitals de París. **Vías urinarias y sa cirurgía** Plassa Urquinaona, 2, 1.er De 12 a 1 y de 3 a 5, festius de 10 a 11

J. Marsans Rof y Fills
Valors, Cupons, Giros, Cambi de Monedes, Comptes corrents, Viatges
(RAMBLA CANALETES, 2)

Academia Técnica, preparatoria pera Militars y Enginyers-Industrials. S'admeten interns. **CORTS, NUM. 575.**

MASTIC VEGETAL
INALTERABLE
Fórmula Tobella
Pera tota mena d' empelts y feridas de las plantas
Pot usarse sempre y no danya may.
S' aplica ab un pinzell, en fret.
Primpcesa, 11, pral.-BARCELONA

Tusquets y C.ª S. en C. Banquers Bors.
Valors y cupons.—Rambla del Centre, 9
Negociem els cupons Interior y Amortisable 4 per 100, Municipals, Carbons, Foments, Cotxes, Alacants, venciment primer de octubre pròxim.

Adobs Espinás
Rambla del Centre, 37.—Fàbrica a Sans

Al Dia

Pera empedrar l'infern

Ningú hauría dit que'l senyor Arias de Miranda, el més insignificant dels ministres actuals, sapigués tantes coses. El seu discurs d'obertura dels Tribunals es una peça jurídica. No queda lley ni còdich que no estudií el ministre, ni reforma que no proposi.

Sembla que les lleys espanyoles son molt dolentes; venen a ésser, com si diguessim, armes que's carreguen per la boca, escopetes de pistó. S'han fet velles y s'han de reformar sustancialment, lo mateix les processals que les sustantives. Ni'l Còdich Civil ni el Penal, ni'l de Comerç, ni les lleys de procediments, ni la orgánica del Poder judicial responen a les necessitats modernes, al concepte actual del Dret, ni als problemes jurídichs y socials plantejats pels conflictes que ha creat el progrés. Se veu que hi há molta feina a fer a Espanya y, pel seu discurs, se veu que'l senyor Arias de Miranda té ganes de ferla.

Me sembla que es massa feina per ell, encara que ja sabem que'ls ministres solen tenir no més la de firmar les lleys. Les reformes que anuncía'l senyor Arias de Miranda, per lo trascendentals, per lo externes, quedaràn en propòsits. Hem estat una pila d'anys pera lograr la reforma de la Lley Hipotecaria en tres o quatre artícles y ne fá molts que s'arrossega per les Coris y la comissió de còdichs la del procediment pera la tramitació de les fallides. Hauría valgut més que'l senyor ministre de Gracia y Justicia s'hagués fixat en un parell de reformes fonamentals y les hagués estudiades ab ver propòsit d'implantarles. Vol fer masses coses pera creure que arribi a enllestirne ni una sola, ab tot y comptar que estigui en el poder tot l'any que vé.

Me sembla a mí que'l discurs del senyor Arias de Miranda es fet ab mires a la galería. No se li poden regatejar les bones intencions, però de bones intencions n'es empedrat l'infern.

Els ministres s'haurien d'avesar a fantasejar menys; a prometre parcament, però a cumplir lo que prometessin. Totes les reformes, per imperioses que la necessitat les fassi, necessiten ambiente propici; necessiten una preparació d'opinió y de medis, y unes han d'ésser resultat de les altres y preparació de les successives. Sinó, no's fá més que tapar ab una capa enlluernadora la inestabilitat del fons, com passa en l'imperi japonès, en el que la civilisació es un trajo de bazar, una imposició de dalt que crea escolans del progrés, no homes lliures concients dels seus avensos. Les reformes, moltes vegades, s'han d'imposar. Rússia ha hagut d'imposarles totes; la força y la tiranía solen ésser sovint els medis de que's val el progrés pera difondre's, però a Espanya, y en aquest ram, no passa aixís.

Desitjem que'l senyor Arias de Miranda fassi quelcom de lo que anuncía, però no tot.

Hi hauría massa feina a arreglarho o a tornarho a fer.

POL

GLOSARI

FLOS SOPHORUM

XXVI

LA VOISSIER CONDEMNAT PER LA REVOLUCIÓ

Un dels seus antichs empleats va denunciarlo al Tribunal revolucionari. Lavoissier era lliberal. L'assamblea provincial de l'Orleanais havía elegit membre al gran químich. Ell hi treballà per l'abolició de les prestacions personals, per la llibertat del comerç, per la creació d'una caixa de segurs contra la vellesa y la miseria. Tot això l'hauría pogut salvar: es la superioritat del seu esperit qui'l va perdre. ¿Quin involuntari plech de boca, quina furtiva fugacissima lluissor d'ulls degué vendre als idiotes ensoperbits qui'l judicaven, la revelació de l'íntim despreci que'l Sabi sentía per ells? L'enveja el portà a judici, l'enveja va condempnarlo. Les revolucions amen regar ab sanch la flor groga de la enveja. Heusaquí Lavoissier qui es duit a qués li tallin el cap. Aquest home havía arrencat, ab pacients esforços plens de llum, alguns dels capdals secrets de la natura. Havía operat una revolució química, descobrint l'estat gaseós d'altres cossos que l'aire, fins llavors suposat cos simple; fixant l'aire per la calcinació de l'estany y per la combustió del sofre y del fósfor, ab lo que's terminava per condempnar la falsa teoría de lo que s'anomenava «phoglistica» o substancia del foch; trobant la composició de l'aire en oxigen y àzoe; fent després la síntesis de l'aire y mostrant que l'ácit carbònich es produit per la combustió de l'oxígen; explicant, donchs, la combustió satisfactoriament y, alhora, la formació dels óxits y dels ácits; donant, a la fi, com a magnífich coronament de l'obra, la teoría definitiva de la respiració animal. Aquest home, donchs, marxa damunt un carro a ésser guillotinat, en la companyía de 27 condempnats més. Marxa com un estoich. Es ell qui ha inspirat de la idea del suicidi a sos companys de desgracia. Mostrà sense defallensa, una calma y admirable serenitat. El día abans havía escrit a son cosí Augez de Villers: «Adieu. He obtingut damunt la terra una carrera bastant llarga, molt dichosa sobre tot, y crech que la meva memoria serà acompanyada d'algún sentiment de alguna gloria achs. ¿Qué més hauría pogut desitjar? Els aconteixements de que'm trobo envoltat m'estalviaràn, es molt probable, els inconvenients de la vellesa. Moriré tot enter, d'un cop, y aquesta es encara una ventatja a afegir an aquelles de que he fruit. Si ara sento alguna cosa es de no haver fet més per ma familia: es l'ésser tan pobre, tan desprovist de tot, que no puch donarli an ella, que no puch donarvos a vos, cap testimoni de ma fidelitat y reconeixensa... Us escrich avuy, perque achs demà ja no'm seria donat ferho, y perque m'es un dols consol ocuparme de vos y de les persones qui'm son estimades, en aquests darrers moments. No oblideu de dir als qui per mí s'interessin, que aquesta lletra va per tots, perque segurament es la última que pugui escriure...—Lavoissier.» El moment vingut, la execució comensà. Dos llaps rodaren al covo tràgich. El tercer executat fou Paulze, sogre y amich de Lavoissier. Aquest va veure la seva mort. Desseguida fou ell qui tendí el coll nú sota la ganiveta... Heusaquí com vá comentar aquest pas el matemàtich Lagrange. «Un moment no més, va bastarlo pera fer caure aquella testa; cent anys no bastaràn tal volta, a produirne una altra de semblant.»

XENIUS.

Polítiques

El districte de Vilanova an el seu diputat

El Centre Català de Vilanova ha escampat pel districte aquesta circular:

«Honorable senyor:

Nostre distingit amich y campió fervent de nostra causa, el digne diputat per aquest districte, en Joseph Bertràn y Musitu, acaba d'ésser encausat en mèrits d'una querella entaulada pel representant del caciquisme a Sitges.

E Centre Català de Vilanova, en Junta tinguda el 3 del corrent, ha acordat que la fiansa de dos mil pessetes que li demana el Tribunal, sía recullida per suscripció entre'ls elements catalanistes, tota vegada que la persecució ha sigut per defensar nostra causa y vetllar pels interessos d'un poble del nostre districte.

A fi de que tingui un caràcter verament popular, poguenthi pendre part en la suscripció tota classe d'estaments, l'esmentada Junta ha acordat admetre tota mena de quotes.

Per lo mateix, acompanyem les llistes de suscripció, pregantli que treballi ab tota l'ardidesa que li aconsella son patriotisme, pera que l'èxit de la suscripció se converteixi en un homenatje pera nostre dignissim representant a les Corts.

Visquen molts anys pera la prosperitat de nostra Patria.

Vilanova y Geltrú 7 de setembre de 1912.—Pel Comité Electoral.—El President del Centre Català de Vilanova.»

Al enterarse d'aquesta iniciativa del Centre Català el senyor Bertràn, li ha enviat aquesta carta:

«Honorable Senyor: En contestació al atent ofici remès pel Centre Català de Vilanova y Geltrú de sa presidencia, notificantme'ls acorts presos en sessió celebrada a 3 dels corrents, ho de manifestar el meu coralíssim agraheiment pels mateixos, tant més en quant els crech immerescuts per haverme reduit, en cumpliment dels devers que m'imposen els meus ideals y la meva representació en Corts, a defensar com era de lley la administració municipal de Sitges.

Això fá que m'honrin doblement els acorts presos per aquest Centre y que me moguin a posarme ab més entusiasme encara al servey d'aquest districte en tot quant sigui pera la seva prosperitat.

Deu vos guardi molts anys.

Barcelona, 11 setembre 1912.—Joseph Bertràn y Musitu.

Senyor president del Centre Català de Vilanova y Geltrú».

***

Quan els elements de l'Acció Administrativa de Sitges s'enteraren del loable acte de Solidaritat dels catalanistes de Vilanova oferintse a contribuir a bestreure les dúes mil pesseres de fiança, els sitgetans acordaren fer una declaració d'agraheiment als companys vilanovins.

***

A l'administració de LA VEU DE CATALUNYA, per delegació del Centre Català de Vilanova y Geltrú, s'ha rebràn les quantitats ab que hi vulguin contribuir els vilanovins, o filla d'algun poble del districte, com homenatge d'admiració al seu diputat per la campanya realisada en contra del caciquisme sitgetà.

Varies

—El Centre Catòlich Obrer de Nostra Senyora de Montserrat de la Barceloneta ha acordat dirigirse a la presidencia del Consell de ministres adherintse a les comunicacions del senyor Bisbe y del Comitè de Defensa Social contra'l projecte de lley d'Associacions.

Desaparició d'un notari

Ahir se comentaviа en alguns centres un fet bastant extrany del qual no's tenen noticies concretes.

Se tracta de la desaparició del senyor notari de Sant Feliu del Llobregat, qui fa vuit dies que falta del seu domicili sense que s'hagi pogut averiguar abont se troba.

S'ignoren les causes de la desaparició.

L'Evangeli en català (*)

En comples dels «Llibres de la quinzena»

Vetamaquí en el càs, lector benèvol, ara que me'n dona lleure la escassetat de llibres, de començar a pagar deutes que he anat contrayent ab tú, al desglosar de la revista quinzenal algunes obres.

Començaré per la edició catalana de l'EVANGELI que ha sortit de poch y que, ab tot y ser estampada a cál Henrich y administrada per la llibreria Subirana, podem dir que'ns ve de la diócesis de Vich.

L'EVANGELI es creat pera ensenyança y edificació de tot el llinatge humà, sense distinció de castes ni estaments, sense diferencia entre ignorants y sabis, sense una ratlla que exclogui de gustarne'l divinal encís a cap criatura viventa, sigui àliga en el vol de l'esperit, sigui xay mansuet en la suavitat de la obediencia.

Donchs, malgrat això y malgrat anar el nostre gloriós Renaixement cap al centenari de la seva florida, no havía produit una versió divulgadora de l'EVANGELI. Y no es pas que'l nostre poble no'l necessiti com qualsevol altre; y no es pas que en les llegions de literats que han predicat o cantat entre nosaltres la bona nova del refilorir de la patria, no hi hagués nombrosos clergues de prou saber y virtut per treure a faró tan lloable empresa. Saludem, donchs, ab entusiasmo y reverencia a qui, ab perseverancia realment apostòlica, ha conseguit posar esmena a tan lamentable omisió, acoblant a tal objecte ab la propia fè el treball meritíssim d'altri.

***

Una vegada era un jove seminarista, d'aquelxa generació a la qual deurà la nostra terra mates realitzacions somiades, que's planyía, com tants y tants catòlichs, de les dificultats ab que topaven les gents catalanes pera poder assaborir la paraula divina en la llengua que havien mamat. Y aquell plany intern va engendrar en l'ánima del futur sacerdot el noble anhel de reparar un día o altre, en la mida de les seves forces, l'oblit secular que amagava als ulls del català devot els textes bíblichs. ¿Donchs què? Si Deu havía concedit als apòstols el do de llengües, ¿per què no havien d'arribar en pur catalanesch al nostre poble les veritats contingudes en els Llibres Sants?

Y d'aquí vingué que'l seminarista traduís, ja com a tasca escolar, el llibre de Ruth. Y aixís va ser com, més endavant, ja sacerdot, va convertirse en un propagador fervent de la seva santa deria, procurant fomentarla y encoratjarla en els demés, ab l'esperança posada en els esforços que feyen pel seu compte alguns seus companys de ministeri lligats ab ell per la més hermosa comunitat espiritual. Però algún, més completament abrandat d'afanys nobilissims y altes aspiracions, com més s'endinzava en l'essencia dels estudis bíblichs, va començar a assedegarse de perfecció y, tal vegada per designis de Deu, va prescindir de la empresa divulgadora per llençarse resolut a la no menys heròica y més llarga d'aprofondir els prodigiosos textes, perseguinthi la possessió de tots els secrets, el descobriment de tots els camins, la solució de tots els problemes d'interpretació del text integral, fins a copsar totes les maravelles que ulls humans poden trobarhi.

El nostre sacerdot, no obstant, va perseverar ab noble coratge en el seu zel apostòlich, predicant la difusió dels sants llibres y sobretot la de l'EVANGELI, a l'objecte (seguint l'acert de una expressió que emmatllevem al doctor Torras y Bages). «d'acostar l'esperit de l'home a son Deu y Senyor, prenent per mediador al Qui únicament ho es entre Deu y els homes, el nostre dolcissim Jesús de Nazaret.»

El nostre Jesús: ¡santa paraula!

«Jesús—devía dirse'l nostre sacerdot, —que es meu y dels meus germans y a qui arriba l'essencia de tot llenguatge y el perfum de tot esperir, ¿no ha d'arribar fins al cor del nostre poble parlantli en català?»

S'ho digués o no s'ho digués en semblants termes, ell anava seguint el seu apostolat, fins a trobar qui, podent comptar ab lleures que an ell li eren llevats pels càrrechs que exercía, fos el braç que executés, alenat per ell y ab la seva cooperació directa y la d'altres meritíssims sacerdots, l'ensomni d'una vida, l'aspiració covada desde l'alba d'un sagrat ministeri. Y veusaquí com, gracies a la més abnegada de les perseverancies y a la realització de costosissims esforços personals—tant dels que's refereixen a l'esperit com dels que exigeixen sacrificis d'altra mena—el canonge arxiprest de Vich, que respòn al nom de doctor Joseph Dachs y es secretari de Cambra del sant y sabi varó que regeix aquella diòcesis, ha conseguit fer caure com pluja de benedicció fins a tantes mans com l'implorave, el llibre que conté EL SANT EVANGELI DE N. S. JESUCRIST y ELS FETS DELS APOSTOLS, en bella traducció de mossen Marian Serra y Esturí.

***

La virtut de l'EVANGELI es inagotable. Per això ha pogut dirse que avuy, com ahir, pot proporcionar la més preuada ajuda a tota empresa que s'encamini a la consecució, dintre la nostra societat, tan dividida y tan malalta, de l'ordre, la justicia, la concordia y la pau.

Y malgrat això, els estudis evangèlichs en el nostre sigle, y d'una manera especial dins la nostra terra, no han pas estat per ventura tan conreuats pels catòlichs com hauría convingut, no sols als interessos de la religió, sinó als de la humanitat. Es més: en certes ànimes devotes ha existit y existeix encara una lley de temor supersticiosa—engendrada si's vol pel més pregón respecte—de beure directament en els textes dels Evangelistes la paraula de Deu.

El doctor Torras y Bages, en la pietosa «Exhortació» que encapsala el llibre y que es una d'aquelles pàgines senyalades ja de naixença ab la marca de la immortalitat, ens diu com la paraula substancial de Deu no es com la paraula humana, sinó que «té una subtilitat subtilitat» que la fa entenedora a tota criatura. Lo qual no vol dir que pugui ser objecte d'humanal judici. «L'home tranzeunt, que viu un día, no pot judicar l'EVANGELI, que es eterna, y lley de totes les generacions». Donchs no intentem judicarlo, que'l seny se'ns hi perdría y la ploma ab ell. Però, seguint el consell del sabi varó que'ns n'obra la porta, entrem en el llibre ab reverencia y bevemne les ensenyances. Tinguem present que suna llum esmortuida, separada de Jesús, encara que de Ell provinga, no vivifica; es necessari la doctrina ourla de la seva propia boca, y assegut als seus peus, com deixeple als peus del mestre celestial».

¿Voleu unes paraules més eloqüents per esvair les temors d'aquells que, no gosant entrar en els vergers florits de l'EVANGELI, s'estimen més fruirne les delicies atenuades per una segona o una tercera mà, en devocionaris la bona voluntat y millor fè dels quals no pot inspirar molt sovint cap altre sentiment que el d'una caritativa indulgencia? ¿Voleu una confirmació més palesa de la rahó que tenia l'actual canonge arxiprest y secretari de Cambra del Bisbat de Vich quan, sent encara al Seminari, va concebir l'idea de fer arribar a les nostres multitus, en llur idioma natural, la Paraula que a intenció de les multitats va ser creada per inspiració divina?

***

La «Exhortació» del doctor Torras y Bages va ser coneguda ja pels lectors de LA VEU quan va aparéixer aqueixa primera edició catalana de l'EVANGELI. Per lo qual, y per rahons fàcils de capir, m'abstinch de formular qualsevol judici que sía, mentres no vagi lligat ab l'aspecte humà de tan trascendental publicació.

La traducció de que anem parlant té l'encís de la més escayenta senzillesa y d'una cura exquisida. El seu llenguatge, d'un aire del temer no exempt de certs arcaismes que n'avaloren el sentit y el fan doblement assaboridor, es el més a propòsit pera'l fi de divulgació popular que's persegueix ab aqueixa publicació. Y al peu y al marge de cada pàgina hi hà lluminoses y precises notes, destinades les primeres a aclarir y resoldre qualsevol dubte d'interpretació que pugui assaltar als qui llegeixin y encaminades les segones a relacionar els passatges de cada un dels Evangelistes ab els equivalents dels altres.

En quant a l'edició, feta a cál Henrich per cura y a despeses de l'abans dit doctor Dachs, es també de caràcter popular, ajuntant la solidesa al bon gust, podentse considerar com de lo millor que sol ferse en materia de llibres pietosos. Y per arrodonirla, el lector, ademés d'una soperba efigie del Crist, hi troba un perfecte mapa il·luminat de la Palestina, sobre'l qual pot seguir la vida del Salvador.

Y aquí faig punt, temerós d'haver parlat d'una obra divina en un senyat excessivament humà. Però'l meu temor es més justificable—o aixís m'ho sembla—que'l d'aquells que estàn posseits del sentiment inexplicable, gairebé supersticiós, que podríem anomenar la por a l'EVANGELI y pera'ls quals semblen dites aquelles paraules de Jesús, a l'aparéixer després de la resurrecció als maravellats Apòstols:

—Soch jo; no us espanteu.

J. M. GRAU.

P. S.—Rebut desde la publicació de l'anterior article el llibre ENTRE EL TELAR Y EL FOSO, per March Jesús Bertràn, ja'n parlarem.

(*) EL SANT EVANGELI DE N. S. JESUCRIST Y ELS FETS DELS APOSTOLS. Traducció de la Vulgata llatina por Mn. Marian Serra y Esturí, pbro., ab una Exhortació de l'Ilm. Dr. D. Joseph Torras y Bages, bisbe de Vich. (Barcelona. Llibreria Subirana. Imprempta Hebrich).

Govern civil

De sanitat

S'envía a la Inspecció general de Sanitat Interior l'informe favorable de la Junta municipal de Sanitat de Sardanyola, pera que siguin enterrats en la cripta de la Iglesia les despulles del don Manuel Planas y Casals.

Per haver efectuat les obres d'higienització per qual inoxecució foren multats, se condonen les multes imposades a don Joan Galls, don Jaume Castells, don Joseph Porta, don Pere Galls, don Andreu Oliva y don Miquel Soler.

S'apercebeix a don Joan Raventós, vehí de la Granada, pera que s'abstingui de vendre vins que tinguin acidesa volatil excessiva, manant inutilitzar el que tenia a la venda.

Per conducto del governador civil de Lleida's requereix als pares de Gabriel Gasol, que presenta simptomes de pertorbació mental, pera que's fassin càrrech de son fill detingut preventivament en l'Assil del Parch.

Per faltes d'higiene s'imposen multes a 8 vehíns de Pineda.

Rectificació

Una comissió formada pels representants de quatre societats de Sant Joan Despí, acompanyada dels senyors Micó y Maluquer, ha visitat al governador, pera dirli que no tenen res que veure ab un solt publicat ahir en un diari local, en el que's diu que les societats de dita població s'han reunit pera fer campanya contra'l governador fins a lograr que dimeixi.

Al revés d'això, els comissionats afermaren la seva adhesión al senyor Portela.

De Sant Feliu de Torelló

Inauguració del Telèfon
La Societat Telefònica del Vallès

Abans d'ahir, dumenge, va celebrarse a Sant Feliu de Torelló la inauguració del telèfon públich, tal com havíem anunciat en passades edicions.

La festa va resultar molt lluida, tant pel caràcter de solemnitat que li varen donar els seus organisadors, com per la nombrosa concorrencia que va presenciarla, entre la que hi figuraven distingides famílies d'aquesta ciutat que passen l'estiu en els pobles d'aquelles voltants.

L'Ajuntament va anarhi en corporació, y junt ab els regidors hi havía el president del Consell Directiu de la Societat Telefònica del Vallès senyor Oller, el vis-president de la mateixa senyor Dachs, molts dels accionistes y el diputat provincial nostre bon amich y company don Feliu Fages.

Una vegada arribats a la Central va donarse per inaugurat el Telèfon y tot seguit va demanarse comunicació ab el general Weyler y ab els senyors Portela y Prat de la Riba, pera donalshi compte del acte y manifestarlos que d'avuy en endavant podrien comunicar per telèfon ab dit poble.

El senyor president de la Diputació Provincial va felicitar als que tant han treballat pera portar a terme dita instalació, acabant ab un ¡Visca'l telèfon del Vallès!, que va ésser contestat per tots els que's trobaven a la festa.

El governador y el capità general no's trobaven en els seus palaus, encarregantse de trasladarlshi la salutació els empleats que's varen posar al aparell.

Com acabament d'aquesta ressenya volem consignar la meritoria obra realisada pels fundadors de la Societat Telefònica del Vallès. Eren un aplech de regionalistes que passen l'estiu a La Garriga y entre'ls quals hi figura el nostre company don Feliu Fages, que sempre porta'ls seus entusiasmes a totes les obres patriòtiques.

Un día, parlant de millores pel poble, varen idear la instalació d'un telèfon públich. Y tal dit, tal fet. Als pochs dies se fundava la Societat Telefònica del Vallès, y al juny de l'any 1909 s'inaugurava'l telèfon de La Garriga.

Desde aleshores s'han instalat subcentrals a Vich, Centelles, Roda, Manlleu, Palautordera y Torelló, y s'han colocat telèfons als següents pobles:

Sant Julià de Vilatorta, Figaró, Aitmetlla del Vallès, Aiguafreda, Vilamajor, Sant Celoni y Montmany.

Això dóna una perfecta idea de la activitat d'aquells bons amichs nostres, y fa tenir l'esperança de que molt aviat no hi haurà poble del Vallès que no tingui telèfon. Tot lo qual es digne d'una forta simpatía pels beneficis que això portarà als que tenen relacions per aquells indrets.—X.

Publicacions rebudes

El darrer número de «El Monitor de los intereses materiales» que dirigeix el distingit publicista don Manuel Puges, publica'l següent sumari:

«Nuestro lamento.—Crónica.—Relaciones Hispano-Americanas: La Misión Comercial a la América del Sud.—«Los comerciantes del siglo XX«.—Ecos de la prensa económica y financiera.—Memorias y balances. — Información: El cambio.—II Congreso Internacional de Ciencias Administrativas.—«L'Amich del Poble Català».—V Congrés Internacional de Cámaras de Comercio y Asociaciones Comerciales y Industriales. — V Congrés Africanista.—Las vías férreas del mundo.—La constitución de Compañías mercantiles.—Representantes en la Junta de Obras del Puerto de Barcelona.—Emisión de Obligaciones del Tesoro.—Original sistema de ahorro.—Admisión de valores a la cotización oficial.—Disposición sobre la correspondencia postal.—La cotización de los valores.—Aplazamiento.—Carnet del capitalista.—Bolsas nacionales y extranjeras: Situación general.—Bolsa de Barcelona. —Bolsa de Madrid.—Bolsa de París.—Denuncias y alzamientos de retención.—Anuncios.»

ENTRE RADICALS

Una dotzena de subjectes, revólver en má, entren al Casino del carrer del Vidre, destrossant el mobiliari. — Batalla campal.

La primera impresió

Ahir vespre va córrer la nova de que hi havía hagut un fort escándol al casino radical del carrer del Vidre, que composen els dissidents den Lerroux.

Pera enterarnos de lo succeit, vàrem entrar al esmentat centre y tot seguit vàrem observar una destroça de mobiliari, que talment semblava el reste d'una batalla campal.

No tenint altra manera de facilitarnos detalls, donem a continuació les noticies que sobre lo succeit va donarnos el conserge del Casino.

Va dirnos que a dos quarts de nou del vespre, quan encara no hi havía arribat cap soci de la casa, va presentarshi un subjecte desconegut, el qual va donarli la bona nit d'una manera originalíssima. Ben aviat va veure dit empleat que se tractava d'un «atracto» o cosa semblant (reproduim les paraules que ell mateix va dirnos), però no tingué temps de pendre cap precaució, perque tot d'una entraren una dotzena d'homes y tirántseli a sobre el varen subjectar y l'entraren en una de les dependencies del casino amenaçantlo ab revòlvers.

Mentres tant, part del grupu va trencar el mirall que hi hà al saló, a cop de bastons, va rompre plats y copes y ho va regirar tot.

La mare y les germanes del conserge varen ser insultades y amenaçades. Després, no hauríen passat més de tres minuts, varen posar en llibertat al conserge, y els desconeguts varen desaparèixer com per art d'encantament.

Reposats del espant, la familia del conserge va dedicarse a ordenar lo que tan malament havíen deixat els extranys forasters y al ésser a passar arqueig tal com s'acostuma en aquestes casos, varen trobar que'ls diners havíen desaparescut.

A l'hora que nosaltres vàrem entrar al Casino Radical hi havía varis socis del mateix que comentaven lo succeit, atribuint als seus enemichs y avuy rivals seus en radicalisme, la original visita ressenyada.

Nosaltres, com se comprèn, tractantse d'un fet ocorregut dintre un domicili particular y sense més testimonis que la gent de la casa, hem de consignar lo que a la casa's diu, a títul d'informació.

El porter de la casa també'ns va dir que'ls forasters que hi varen anar eren deu o dotze, que havíen entrat a dos quarts de nou de la nit, que havíen sortit al cap de pochs minuts y que durant aquests s'havía sentit un fort escándol.

Durant la nit varen prestar vigilancia davant del Casino alguns guardies municipals y policies.

***

Abans de que tot això succeís havíen estat a la redacció de «El Intransigente», diari orgue del repetit Casino, varis subjectes demanant la rectificació d'un article que consideraven ofensiu pera'ls directors del partit lerrouxista.

Segons va dirnos un redactor del esmentat diari, se'ls va contestar que no se'ls podía complaure, y segons altres versions va haverhi una escena un xich violenta.

***

A dos quarts de tres de la matinada se'ns comunica que al passeig de Colón, entre dues colles pertanyents respectivament segons sembla, a cada una de les dues branques de republicans radicals, s'han creuat nombrosos trets de revòlver, sense que a's centres oficials ens donguin cap detall concret.

Al Govern civil

Al visitar avuy els periodistes al governador, el senyor Portela els ha fet entrega dels oficis ab que la quefatura de policía li ha donat compte dels fets d'ahir.

En primer lloch, el governador de sa banda ha dit, que ell agrahiría molt totes les manifestacions que se li fessin, en previsió de successos com els que han ocorregut, y que estava disposat a la defensa d'uns y altres; però que un cop fetes aquestes manifestacions devía afegir, que de cap manera toleraría aqueixos espectacles indignes d'un poble modern, y que pera evitarho faría tot lo que calgués fer.

Afegí el governador, que havía fet retirar un cartell que havía aparescut en la Redacció de «El Intransigente» aquest matí, en el qual se calificava de robo, cobardía y canallada, l'entrada dels lerrouxistes en el casino de la Plaça Reyal.

En quant als subjectes detinguts ab motiu dels trets d'ahir, que son quatre, a dos dels que portaven revòlver els ha sigut imposada una multa de 500 pessetes, per usar armes sense llicencia.

Visites al governador

Han visitat al governador, demanant la llibertat dels detinguts d'ahir, el regidor senyor Figueras y el director de «El Intransigente», senyor Mori.

Segons els visitants, els quatre detinguts son de la dissidencia del carrer del Vidre, però segons la policía recullí de boca dels detinguts, dos son intransigents, y els altres dos, «dels que tranzigeixen», o sía partidaris den Lerroux, que ja es tranzigir.

Els trets d'aquesta matinada

A primera hora de la matinada de avuy per les rambles se notà la presencia de dos grupus que al passar l'un vora l'altre semblaven volerse provocar.

Sabentse la nova de l'assalt del Ca-

sino Radical, prompte va sospitarse que's tractava dels dos bàndols radicals, que volien saldar els comptes pendents ab motiu de la feta del vespre.

Sía lo que sía, es el cas que'ls esmentats grupus baixaven Rambla avall, trencant cap al Paralelo al ésser davant del monument de Colón.

Al trobarse davant de la Duana, poca estona després d'arribats en aquell lloch, sonaren uns tiets produint la conseguent alarma entre la poca gent que en aquella hora tranzitava pel darrer troç de la Rambla.

Al cap de poca estona acudí allí la policía, ab el quefe senyor Miljàn Astray, logrant detenir a quatre individuus que son Ferrán Llussó, administrador de «El Intransigente»; Joseph Soler, qui l'acompanyava, propietari d'un establiment del carrer de Ponent; Antoni Ortega, escribent de la tinencia d'alcaldía del districte V, y Salvador Puig.

Als dos primers se'ls ocuparen revòlvers ab algunes capsules desearregades, y als dos darrers, bastó ab estoch.

Declaracions sobre'ls fets d'ahir

Al Govern civil hem recullit l'atestat de la policía, ab les declaracions del conserge del Casino de la Plaça Reyal y les del regidor senyor Figueras, que copiem aquí en lo més importants d'elles per crèureles d'interés.

El conserge del casino radical del carrer del Vidre, Joseph Capdevila Domènech, diu que, entre 8 y 9 del vespre, trobantse prenent café en una de les habitacions del centre, entrà un individu, al qui no coneix, demanant una copa d'aigua ab rom, y que al servirla penetraren en el local cinch o sis individuus, als qui tampoch va conèixer, els quals se li varen tirar al demunt, amenaçantlo ab un revòlver, y tancantlo en una habitació destinada a biblioteca, hont el registraren, quedantse allí de guardia dos dels individuus de referencia.

Els restants entrats, se repartiren per les habitacions, trencant un mirall y cinch vidres, l'aparell del telèfon, tres ampolles de licor, alguns serveys de café y emportantsen cinch o sis purus, y sis o set rals que hi havía al armari.

Creu que'ls desperfectes ocasionats poden calcularse en unes 75 pessetes.

El regidor senyor Figueras declarà que fa pròximament vint dies se li acostaren dos correligionaris dient que havien sentit certa conversa sostinguda per dos lerrouxistes, de la qual se'n desprenía que's feyen preparatius pera agredir als regidors dissidents del lerrouxisme. Els conversants, segons els comunicants del senyor Figueras, afirmaven que no s'acontentarien ab l'agresió, y que arribarien a tots els extrems, a fi d'anular als regidors dissidents pera que no poguessin anar a l'Ajuntament a destorbar els assumptes que als partidaris den Lerroux convenien. Anunciaren, ademés, els conversants, la sortida del periòdich «La Protesta», al objecte d'atiar a certs elements de la joventut contra aquestos regidors.

El senyor Figueras, que no va fer cas de lo que li deyen, y cregué que era causa del afecte que li tenen els dos obrers que li explicaven tot aquest programa, considerant que tals anuncis venien a ser la continuació dels anònims amenaçadors que ha rebut, per lo qual li causà extranyesa veure publicat el periòdich que s'anunciava, y al llegirlo vegé que en efecte se corroborava lo dit pels dos obrers.

Continúa el senyor Figueras la seva declaració dient que'l día que va sortir el periòdich de referencia, observà uns grupus de ciutadans en actitu amenassadora, davant del Bar Parisién del carrer Nou: lloch hont ell acostuma anar cada nit al sortir del teatre, y lloch indicat pel periòdich pera realisar l'agresió personal.

Afegeix que'ls referits grupus passaren per davant seu insultantlo algunes vegades de paraula, encara que indirectament, y que dits grupus anaven capitanejats per un tal Roig, empleat de consums del Ajuntament, y per en Camil Boix (a «León Roch», també empleat municipal, junt ab un tal Vivó.

Tot això li feu crèixer les sospites; y el fet de ser en Vivó y altres els que a les set de la tarda d'ahir anaren a la redacció de «El Intransigente» en actitut poch correcta, junt ab altres datos recullits, li fà creure que'ls que varen assaltar el Casino Radical son els mateixos que formaven els grupus en actitut amenaçadora y capitanejats pels mateixos subgectes.

També declarà que'ls obrers que sentiren la conversa li yaren dir que'l complot format contra'ls tres regidors, ho fou pels senyors Mir y Miró y Emilià Iglesias y sancionat per en Lerroux.

La policía de punt a la Plaça Reyal declara no haver notat res anormal a la hora en que varen ser rebudes les visites al Casino Radical.

Declaren les germanes del conserge, sense aportar detalls interessants, y la portera que tampoch va veure res.

Festa de beneficencia en el Lawn-Tennis Club d'Horta

Bonica era la festa promesa en el programa y bonica y clara la tarda que va ser el diumenge pera ajudar a la festa.

L'havien organitzada la joventut y l'entusiasme dels senyors Trèmols, Auber y Reig (Lluis)—en Reig l'infatigable, l'egoista—a benefici dels pobres de Horta.

En el clos del Lawn Tennis la concurrencia era nombrosa, elegant y sonrient—ab un deix distingit de melangía d'acabament d'estiu, d'un estiu en que la joventut que hi estiueja ha inaugurat un clos pera sos balls, sos jochs y ses simpaties.

Va comensar passant alegre y sorollosament sobre tothom una esplèndida aviada de coloms, com un núvol blanch que va tapar un instant el cel. S'havien deixat buits els colomars dels senyors Tort, Gilart, Arnís, Sans, Volart y Tremolada.

Seguidament un campionat a la corda, format per dos «bandos», el del carrer dels Salzers y el del carrer de Campoamor (aquell romàntich irònich de «Escribidme una carta, señor cura») varen tenir una bona estona en tensió la corda y l'atenció de la concurrencia. Varen guanyar els del carrer del poeta, però els altres també restaren contents.

La lluita greco-romana va ser d'una forta bellesa y interès al aire lliure. Varen combatre ab tota fè, constancia y habilitat, dintre sempre d'una alta noblesa els senyors Sánchez y Balart, fent de jutge don Joaquim Matas. Cap dels dos va guanyar y varen retirarse després d'una estreta de mà afectuosa els dos combatents de musculatura ferra.

Aleshores hi va haver en el camp una gran agitació de persones y cadires y una alegría infantivola en totes les cares.

La carrera d'animalets se preparava davant d'una ratlla, al mitg del camp. Era una cosa genial, nallera. Els animalets semblaven escapats d'un llibre de historia natural en colors, y les senyoretes y nenes que'ls tenien lligats ab rennes de cintes y els tocaven ab els fuets guarnits, semblaven totes, de tan gentils, escapades dels més inspirats catàlechs de modes y dels més concorreguts y vells parchs anglesos.

La Pilar Gual portava un colom; la Fanina Comminas y la Carme García dos àneches; una oca la Pepita Pradell; la Paquita Miró un polastro anglès; una gallina guinea la senyoreta Susany; la Agna Coll una rateta blanca; un colom missatger la Paquita Font; també un colom la Pilar Guisanda; un porquet menut y cridaner la Mercè Baratta; la Leonor Sans un conill; un indiot la Mercè Sans; la Lina Monturiol una cabreta negra a qui acaronava com a una nina; la Pepita Nogué un cabrit; un colom la Montserrat Julià; una gallina la Esperança Trèmols; un gall la Carme Lletjós y la seva germana María Luisa un cabrit. La María y la Carme Ros un gatet y un colom; la Montserrat Fargas una perdueta que paonava negulosa, picava a terra y flairava els bosos d'allí a la vora. La Mercè Uriach un gall més bonich y menys pretenciós que el de Rostand.

Va ferse la senyal pera la cursa y va regnar una adorable confusió. Va guanyar el premi la Pepita Nogué, ab el seu cabrit, que, momfant, va posarse després al braç y belava com una criatura.

Després concurs de globos, presentats pels senyors Volard, Cullell, Sans, Julià, Graupera, Alcubero, Monturiol, Reig, Gallifa, García, Uriach y Vilanova.

Vàrem veure per l'aire, dirigintse cap als bosos den Siware, moros, urbans, altgües, escolanets, Cucuts anyorats, que feyen reverencies a la concorrencia y després s'enlairaven segurs.

La bomba més gran se va cremar: sempre passa aixís.

Se va ballar finalment un exquisit cotilló en honor als concursants y concurrents a la festa, dirigit gentilment per la Paquita Miró y en Rafel Trèmols, als acorts d'una orquestra que torava purificantse en l'aire esllanguit de la caiguda de la tarda.

Hi va haver instantanies, impresió de películes y recapta per les senyoretes Pradell, Julià Trèmols, Auber, Monteriol y Miró. Us pagaven l'almoina generosissimament ab un somrís, y com si això no fos prou les nenes Baratta, Gual, Uriach, Giralt y Lletjós, hi afegien una flor. Y un restava un instant no sabent si era més bonich el somrís o la flor, la flor o el somrís.

Mentres seguía el cotilló, el cronista, que fou galantment invitat a la festa, se despedía de tothom; ab una estreta de mà dels amichs y ab la intenció dels desconeguts ab qui havía estat tota la tarda.

Les converses del comensar s'havien fet més intenses y vessantes de simpatía.

Una velleta elegant somreya sola y el cor se n'hi anava cap aquel cotilló dels seus temps furgos. El cronista li va fer una alusió delicada al seu estat d'esperit.

Uns joves, cantants, sportsmens, estudiants, alegres, conversaven animadament y cantaven trossets d'òpera a unes senyorctes elegants que creixen y riuen entre les flors dels jardins de l'Aldrufeu. La joventut d'aquestes senyoretes gentils, anava acompanyada rialerament per la morenor de la jove esposa d'un poeta amich nostre.

Un grupu s'interessava pel mal que s'havía fet la senyoreta Monturiol patinant el diumenge abans. Y ella caminava graciosament apoyada entre dúes amigues. El senyor Sans, a qui tant deu Horta, era voltat de família, d'amistats. Don Joaquim Uriach, aquest comerciant terrible però home de cor y bon amich, passejava ab un hoste ilustre que tenía aquell día entre'ls seus.

El senyor Volart pensava en l'endemà y en l'èxit de la temporada d'hivern.

La darrera palpitació d'esperit que'l cronista va sentir aquella tarda, va ser d'una senyoreta esbelta que's diu Eulalia, que sortía del camp ja ben tart ferida intensament per la «inhumanitat» d'un parent amiable que no li permetía estar fins a les escorriaïles dels darrers moments.

—Encara hi podríem estar més—deya a una amiga—¿no trobes? Perque ara fins l'any que vé ja no la faràn aquesta festa.

Desde Castelltersol

En obsequi de D. Ramon Albó

Divendres passat va visitar a don Ramón Albó, que, en companyía de la seva distingida familia, estiueja en sa hermosa finca d'aquesta población, una comissió de senyors pertanyents a les Juntes de Proteció a l'Infancia, Patronat de Lliberts, Cooperativa Popular y altres entitats de Barcelona, pera ferli entrega de les insignies de la Gran Creu de Beneficencia, que li han sigut costejades pels seus amichs y admiradors.

Els comissionats, entre'ls que hi figuraven els senyors don Manuel Girona y fill, don Francesch d'A. Bartrina, don Francesch Puig y Alfonso, don Ignasi Peris, y altres, els noms dels quals sentim no recordar, arribaren a primeres hores de la tarda, essent rebuts en l'ampli vestíbol de la casa pel senyor Albó, qui els acompanyà a la sala d'estrada, ahont hi havía reunida la familia. Un cop allí, el vis-president de la Diputació provincial don Francesch d'A. Bartrina, en sentides paraules va oferir en nom dels amichs y admiradors del senyor Albó les insignies per aquests costejades contestant l'agraciat ab paraules d'agraiment.

Les insignies, consistents en la gran placa, la banda y els distintius de mitja gala y diari, son primorosa obra d'orfebre lapidari sortides del obrador dels senyors Masriera. Anaven colocades en elegant estoix y acompanyades d'un pergami gentilment dibuixat y policromat per distingit artista senyor Cardunets, y contenint els noms dels donadors formant llarga llista y entre'ls quals figuren representacions de les diferentes classes de la societat barcelonina.

Després els comissionats foren obsequiats ab un delicat thè servit per la distingida senyora d'Albó y les gentilissimes germanes del agraciat, les que, en companyía de la venerable senyora viuda d'Albó van fer gratissima la curta estada dels comissionats a l'hospitalari casal de Castelltersol.

Després de fer vots per la gran obra de beneficencia que va portant a terme el nostre amich, els comissionats tornaren a Barcelona, essent acompanyats fins a la porta dels automòvils pel senyor Albó qui els va donar comiat ab carinyoses paraules d'agraiment.

Celebrat en la intimitat de familia, fou aquest acte dels que deixen llarch recort als qui van tenir la sort de presenciarlo.

Municipi

Còrren rumors de que podría ser que s'instruís expodient sobre abusos a una de les dependencies municipals.

S'afirma que, en cas d'instruirse l'expedient, donaría molt que parlar.

Els regidors del districte VIII van anar al carrer den Gaudiner, pera examinar el projecte d'obertura d'aquella via.

Sembla que s'han trobat ab que un particular s'ha apoderat d'un troç de carrer que ja estava delimitat y explanat, l'ha tancat ab espinot de filferro, y ara pretè que l'Ajuntament li compri.

Sembla també que hi hà qui fa oposició al trasat del carrer, perque vol que passi per uns solars, a fi de que l'Ajuntament els pagui a bon preu.

La Junta del Centre Mallorquí ha visitat al alcalde y li ha demanat que assisteixi la banda municipal a rebre als excursionistes mallorquins que arribaràn diumenge, a les vuit del matí, y que se'ls faciliti la visita als museus.

L'alcalde ha dit, respecte a la banda, que ho ha d'acordar l'Ajuntament, y que en quant als museus donarà les ordres oportunes.

Ab l'excursió vindrà la banda de la Misericordia de Palma.

La Junta de Ciencies Naturals ha demanat a Foment que's designi lloch pera montar les gavies de la colenció zoològica que van ser triotes al objecte de donar lliure accès a les quadres de la guardia municipal muntada.

Pera aquest vespre estava convocada la comissió mixte dee Tresorería y Reforma, a fi de tractar, entre altres coses, de la conveniencia de vendre bonos de Reforma y títuls de la serie B (ampliació) y autorisar a l'Alcaldía pera disposar del 50 per 100 del fons de reserva.

La comissió de Mataró «pro-Clavé y Viada» que l'any passat celebrà festes que deu recordar el lector, vol celebrar enguany l'aniversari d'aquelles festes y ha demanat una subvenció del Ajuntament de Barcelona.

Una comissió de fondistes ha tornat a l'alcaldía a demanar, respecte a la plaça del Angel, que's deixi l'accès lliure a la fonda que hi hà a dita plaça.

Actualment està obstruida per les taules d'un café dels baixos.

Respecte a que's ballin sardanes a la plaça, els fondistes diuen que no hi tenen res que dir.

Les festes d'Artés

En honor del P. Faura

La creixensa d'Artés

Hem tornat d'aquella simpàtica vila ahont s'hi acaba de celebrar la festa major ab actes de solemnitat inusitada en la historia dels pobles: la clausura del temple vell, bastit com un castell en la novena o desena centuria al cim d'un pintoresch turó ahont s'hi amunteguen típiques y antiguíssimes cases formant els enrevessats carrers de la vila vella, com si només hi haguessin de viure ells sols; la inauguració d'un grandiós y artístich temple, una petita catedral, en la part moderna de la vila prop de la carretera que li obre fàcil comunicació ab tot el món pera que s'hi probi fàcil acoès y puguin sortirne'ls productes de la terra, els gustosos rahims picapolls convertits en riquíssim vi y els manufacturats productes de la grandiosa fàbrica de teixits que, seguint el camí dels Entenza y Roger de Flor han anat a conquistar els mercats de les nacions orientals de Europa.

S'hi ha celebrat també una pietosa y entusiasta memoria a un fill ilustre de la vila que ab son geni adquirí gloriosa anomenada en tots els centres científichs del mon, contribuint a afermar la nostra personalitat científica y a fer respectar el nom de la nostra Catalunya, patria de tants homes ilustres.

Artés de festa

L'aspecte de la vila d'Artés en festes era molt atractivo; archs de triomf a l'entrada del poble pera dedicarles «al artesench ilustre» (el P. Frederich Faura) y «al pastor insigne» (el sabi bisbe de Vich Dr. Torras y Bages), que ab sa presencia ha donat més esplendor a les festes, y un altre arch triomfal ab la llegenda de «Benvinguts sigueu», dirigida a tots els que visitaven la vila.

Tots els balcons y finestres estaven adornats ab cobrellits de vivolats colors y banderes, especialment catalanes, donant un aire de gran animació.

Els d'Artés, catalans

Els artesenchs actuals son uns enamorats del nostre idioma, y com es de lley, arreu se veuen escrites en català totes les indicacions al públich. En català pronuncià'l P. Recolons tots els seus sermons, plens de sentiment y d'eloqüencia y en català han parlat en tots els actes de les festes, desde'l senyor Bisbe fins als bailets que prengueren part al acte conmemoratiu del P. Faura; en català s'ha resat y en català estaven escrits els anuncis y programes dels balls de l'envelat.

L'iglesia nova

La fàbrica de l'iglesia nova demostra la vitalitat y la empenta de la vila. Artés creu en sí mateixa y confía creixer molt. En una ampla plaça s'hi alsa el nou temple de grandioses proporcions, ab airosa fatxada, airosos finestrals, un gran atri y els basaments robustos dels campanars. La nau central es alta y ampla, acabant ab un elegant absis format per artístiques columnes y aquacions, que aguanten l'atrevida conca. A abdós costats hi han altres dues naus pera les capelles.

Actualment, no hi hà més que un provisional altar major.

L'estil de la construcció es un bonich romànich modernisat.

S'ha construit per mans del que es alcalde y els seus mestres de cases, baix la direcció entusiasta del arquitecte don Joseph Coll y Vilaclara, simplificant el fastuós que va fer l'arquitecte don Claudi Duràn y Ventosa.

Se ideà la construcció pel malaguanyat bisbe doctor Joseph Morgades, secundat pels dignes patricis que formen la familia Clapers, els coneguts nebots de don Joseph Berenguer, que ab sa fàbrica, son un dels principals elements de la prosperitat de la vila, ab la cooperació de no'ls altres persones y especialment del actual bisbe de la diócesis, el doctor Torras y Bages.

Actualment s'hi porten gastats prop de 50.000 duros, tan sols en les parets.

La grandiosa nau s'ha vist plena de gom a gom en tots els actes que s'hi han celebrat aquests dies. Se pot dir ben bé que tot el poble hi era.

Diumenge, al solemnial Ofici, al descobrir la làpida del doctor Pujador, y a la grandiosa y emocionant professó de traslació del Santíssim Sagrament, portant la guardia d'honor el benemèrit Sometent, com ja hem relatat en la anterior edició, foren actes que deixaràn un perdurable recort en la immensa gernació d'Artés y de tota la comarca, que omplía els carrers de la vila.

De festa major

Pera diversió d'aquella gran gentada se va fer una pública exhibició de pelícoles cinematogràfiques davant del casal Clapers, mentres una música militar feya una serenada y s'aviava un esplèndit castell de fochs artificials digne d'una ciutat.

A mitja nit començà el ball a l'envelat, ahont hi triomfaven ab tota sa hermosura les noyes de la vila y les forasteres que hi feyen bella competencia. Hi hagué gran animació fins a la matinada. El jovent, ab gran galantería, se disputà l'honor d'oferir la toya a la seva balladora y qui la vulgué hagué de pujar fins a vuit duros.

El dilluns hi hagué l'Ofici, sermó y absolta que de consuetut en totes les festes majors catalanes, se dediquen als covnchins morts.

El dinar del rector

Al sortir d'Ofici, el senyor rector va invitar a dinar a la seva taula a totes les personalitats del poble y forasteres.

Ocupava la capsalera el senyor Bisbe doctor Torras y Bages, el nostre gran patrici, tenint a sa dreta el sabi P. Joseph Algué y a sa esquerra al leader de la causa de Catalunya, el nostre Cambó y seguien després les distingides personalitats senyors Ferner-Vidal, el pare Joan Ricart, que ha sigut dues vegades Provincial dels Jesuïtes de Filipines, el metge doctor Pujador, el vicari general, el senyor rector, mossèn Jaume Collell, canonge de Vich y gran patrici, D. Francisco Clapers, l'arquitecte Solà, don Carlos Bofill, l'arxiprest de Moyà, don Pius Codinach, l'alcalde, vàrts rectors dels pobles dels voltants y tots els que han sigut vicaris d'aquella parroquia.

El dinar fou esplèndit y exquisit, però molt més ho fou l'escoltar l'interessantíssima conversa que s'entaulà entre les eminentes personalitats doctor Torras, pare Algué y Cambó. El sabi director del Observatori de Manila va fernos una amenissima disertació sobre els pobles orientals, ses costums, sa organisació política, social y religiosa; sobre l'antiga y la nova dominació; sobre'l seu observatori y la seva actuació, el baròmetre del P. Faura y el seu barociclonometre, intercalada ab atinadíssimes observacions del doctor Torras, del Sr. Cambó y del canonge Collell.

La sessió en honor del P. Faura

Al alçarse de la taula, tots se van dirigir a la sessió dedicada a la memoria del fill ilustre d'Artés, el P. Frederich Faura.

Per no disposar d'un local prou gran s'habilità la gran nau del nou temple. Uns grans cortinatges tapaven tot l'absis, y en mitg d'ells hi havía un retrat del ilustre artesench.

La taula presidencial era ocupada pel senyor Bisbe, el P. Algué, Cambó, l'alcalde, el senador Soler y March, rector, Ferrer-Vidal, canonge Collell, vicari general doctor Serra, el jutge municipal, el cabo del Sometent de Sallent els regidors y el secretari Vilargunter.

A un costat del creuer hi havía una tarima ab una taula coberta de domàs vermell, desde la qual parlaren tots els oradors.

Tota la nau estava atapaida de concorrencia y entre la qual s'hi veya a molt distingdies y elegants senyoretes de la vila y forasteres y una nombrosa representació de la clerguecía de la comarca.

El secretari llegí l'acort del Ajuntament de celebrar aquella sessió y la erecció d'una artística làpida a la memoria del fill ilustre d'Artés, el sabi metereòlech P. Frederich Faura, de la Companyía de Jesús.

Lectura de treballs literaris

El doctor don Antoni Berénguer, prebere, va llegir una Memoria, historiant la génesis y execució d'aquest acte commemoratiu, els funerals solemnissims que arràn de la seva mort se celebraren a Artés, se dolgué de que allavors, en 1907 la premsa espanyola, quasi no s'entera de la mort de tan gran home, mentres els diaris de més renom mondial li dedicaren llargues y encomiàstiques necrologies; descrigué la làpida que, empotrada a la paret del atri d'aquell temple ha de perpetuar la memoria d'aquell artesench ilustre, elogiant son artístich dibuix ab les dues figures de la Marina y la Religió y atributs de la ciencia y la llegenda ab les dates de la naixença y la mort y els càrrechs que havía desempenyat y sa gloriosa tasca científica; alabà la gran semblança del bust en relleu que ocupa el lloch principal de la làpida.

El doctor Berenguer recordà que l'Ajuntament de Barcelona encara no ha cumplert son acort de posar el retrat del P. Faura a la Galería de Catalans ilustres.

El públich premià ab unànims aplaudiments el treball del doctor Berenguer.

Mossèn Joseph Clapers llegí una erudita y molt ben escrita biografía del P. Faura, que també fou molt aplaudida.

Un ballet del poble, el noy Frago, recità una poesía escrita per Angel Riu y Vidal, sobre les entramaliadures de l'infancia del P. Faura, que arrencà aplaudiments.

El jove estudiant en Joseph Vila y Miravitlles llegí un hermós treball sobre l'«Influencia de l'educació». Descrigué ab curioses y xistosos anècdotes que corren de boca en boca per la vila, la turbolenta infancia y adolescencia del noy Faura, que era'l més entramaliat y el capitost de tots els noys. Desenrotllà el procés de tota la educació que rebé y l'influencia que sobre d'ell exercí subjectant aquell indòmit caràcter que esclatà en un gran geni que avuy es honra de la seva terra y gloria de la ciencia en tot el mon. El nom del P. Faura—deya—parla de Catalunya en tot el mon y l'obra del P. Faura, el mentíssim Observatori de Manila es l'única institució espanyola que després de la desfeta colonial, ha subsistit en peu y es alabada y afavorida ab tota mena de recursos pels governs dels Estats Units que avuy governen aquell antich imperi colonial espanyol.

Grans aplaudiments coronaren el treball den Vila.

Els noys Posa y Canellas dialogaren molt bé l'epissodi del presidari de Tarragona y el P. Faura que relatàrem en la biografía que vàrem publicar dies enrera. Es escrit pel P. Manel Peypoch, S. J., fill d'Artés, que també treballa al Observatori de Manila.

Fou molt aplaudit y celebrat.

El discurs den Cambó

El públich esclatà en un gran aplaudiment quan el diputat del districte don Francesch Cambó se disposà a enrahonar. Va dir:

Gent d'Artés y de la comarca: Jo vaig venir per primera vegada an aquesta vila, fa cinch anys y us vaig trobar celebrant festes que no s'assemblaven a les acostumades festes majors dels altres pobles. Inauguraveu una escola y el nou edifici del casal de vostra administració municipal, ja que'l creixement de la vila, per sa industria y per sos correus, reclamava un edifici més espayós pera escola dels vostres infants y un casal major pera exercir en ell el govern dels vostres interessos comunals.

Al cap de cinch anys, vinch altra volta y al trobarme aquí, veig que'l creixement de la vila d'Artés no para, que s'hermoseja y creix y necessita una iglesia major, perque la iglesia vella era petita pera contenir les manifestacions de la vostra devoció.

Ab aquests actes, a Artés s'hi hà realisat una cosa admirable, una creixença armónica y un progrés veritable, perque quan se creix sols ab riqueses, no's fa una creixença veritat. Ab la consagració d'aquesta nova iglesia, havèu completat l'armonía de la creixença de la vila de Artés, perque es ben sabut que molts dels principals accidents de totes les nostres vides, aixís les grans alegríes, com els grans dolors, quasi sempre tenen per llar un temple, una iglesia. Y avuy, gent de Artés, al glorificar la memoria d'un gran fill d'aquesta terra, creixèu vosaltres també, demostrèu, com us he dit que la creixença de la vila es armònica, creix material, però també moralment, demostrèu que sou un poble fort y plè de vigor.

En tots els pobles que han produit grans homes hi hà una armonía tan completa que no n'hi hà cap que no hagi sabut honrarlos. Vosaltres saldeu un deute ab Catalunya y ab Espanya y més que ab ningú ab l'Humanitat.

El creure que'ls pobles poden viure y crèixer sense'l concurs de tots els demés pobles del món, es un ensomni y una utopia. Vosaltres mateixos deveu la vostra creixensa a tota la Catalunya, a tota Espanya, al món senser. Homes de tots els países han contribuit a resoldre les fórmules del progrés que vosaltres haveu aplicat aquí en vostres industries. Els pobles han de tornar a la Humanitat els beneficis que'n reben, y Artés, ab el P. Faura, ha tornat ab escreix els favors que ha rebut de la civilisació mondial y ha donat una gloria a Catalunya. (Grans aplaudiments.)

Catalunya no es gran, ni es forta y per lo tant les manifestacions de sa activitat no poden tenir la forma sorollosa que afecten les manifestacions dels altres pobles al escamparse pel món no poden ser caracterisades, per exemple, conquistant continents; l'acció dels catalans fóra de Catalunya es la de tots els pobles que's troben en situació semblant a la seva: s'imposa una major intensificació de les seves activitats individuals.

Y Catalunya té escampats per tota la terra gran nombre dels seus fills que lluiten pera fer una extensió de Catalunya per tot el mon; homes com el P. Faura figuren en les legions de la Catalunya imperialista, perque han escampat el nom de sa patria per tots els àmbits de la terra (Grans aplaudiments) deixanthi una obra complena y definitiva.

L'activitat del P. Faura no ha produit beneficis materials, ha tingut una acció més gran, més sublim en la Naturalesa que'ns envolta y que sempre està ab lluita ab l'home, y que en aquesta Lluita entre l'home y la Naturalesa el P. Faura hi ha fet donar un gran pas pera trobar les lleys que an aquesta Naturalesa Déu li donà. La Naturalesa no es una cosa cega y boja; Deu la creà justa y l'home no té altra missió pera aprofitarla que descubrir les lleys que Deu li va donar. El P. Faura ha descobert aquestes lleys, ha arrencat secrets de la Naturalesa, ha restablert les relacions de la Naturalesa ab els homes.

La vila d'Artés ha donat al món aquest gran home. Ab aquest gran home ha produit un gran bé a Espanya. Espanya fou expulsada de Filipines en nom del progrés y de la civilisació; com a poble atrassat y inepte; com a poble que no tenía dret a tenir colonies. De Filipines ha desaparegut tota manifestació de la sobirania espanyola; no hi ha quedat cap dels nostres soldats, ni rès de la nostra administració que era vergonyosa. La única manifestació espanyola que a Filipines hi ha quedat, es l'Observatori que allí hi creà el nostre sabi ilustre el P. Faura. Y aixís la vila d'Artés y Catalunya poden dir que si Espanya va perdre son predomini a Filipines, fou un espanyol, un català d'Artés, el que hi sapigut aguantar en lloch digne el nom d'Espanya, el que hi creà una tal manifestació de progrés que s'ha imposat fins als mateixos conquistadors. (Grandiosos aplaudiments).

No vull dirvos rès més. Vos he parlat tansols pera donar ma adhesió al homenatge que tots tributeu al ilustre fill d'Artés, vos parlarà'l P. Algué, ilustre català, fill també d'aquesta comarca, heneu del P. Faura, que manté gloriosament sa bandera per tota la terra; a mí sols me resta dirvos que aquesta armonía que caracterisa al progrés de la vila d'Artés mireu que rès la destrueixi.

Jo no he vist cap altre poble de Catalunya en que l'esperit de l'armonía se cia'l hi sigui, com en la vila d'Artés; aquesta pau del esperit se veu en la tranquilitat dels cors que sempre en vostres altres resplandeix; procurèu que aquesta armonía y aquesta pau no's trenqui may entre tots vosaltres; no destruïu les obres que vosaltres havèu creat ab la vostra activitat. Pensèu ab el P. Faura y volguèu èsser dignes d'aquest gran compatrici vostre.

Deya un gran escriptor romà que els noys havien d'anar a contemplar sempre les estàtues gregues, perque davant d'aquella elevació y severitat de concepció y execució, les coses vulgars, s'allunyaven del pensament, y que al contemplar una cosa gran y digna, l'esperit humà se sent esperonat a imitarlo y a seguirlo.

Això es lo que vosaltres heu de procurar fer en la contemplació y el respecte dels grans homes. Pensèu que sou compatricis del P. Faura, procurèu enoblir els vostres actes, que tothom vos pugui dir que sou dignes compatricis seus y aixís podrèu enorgullirvos de sa memoria. (Grans aplaudiments).

(En l'altra edició seguirem l'informació d'aquest important acte que tant honora a la vila d'Artés.)

Les millors aigües fredes de la
Vall de Vichy
FUENTE ST. LOUIS
St.-Yorre, prop de Vichy, pera curar de veritat el
Estómach - Fetge - Ronyons

Els ferroviaris

¿Vaga per d'aquí vuit dies?

La secció catalana ne fa oficialment la declaració
La Federació no's fa solidaria de la seva actitut

Declaració de vaga

Ahir una comissió d'obrers ferroviaris visità al governador ab l'objecte de entregarli la prevenció que senyala la lley, en la que's fa constar que desde ahir a les vuit del vespre, comença a córrer el plaç dels 8 dies reglamentaris que han d'antecedir a la declaració de vaga.

Respecte a l'assumpte el governador digué que de Madrid tenía noticia de que hi havía per totes parts molts bons propòsits.

El document

El document entregat per la esmentada Comissió de ferroviaris al senyor governador, diu aixís:

«Excmo. Sr.:

Cumplimentando los acuerdos adoptados por esta sección en las Asambleas Generales celebradas los días seis y doce del corriente, notifican y previenen á V. E. que hoy, día diez y seis, a las diez horas, termina el plazo dado á las Compañías ferroviarias para la concesión de las Bases ó Peticiones á ellas formuladas por sus respectivos empleados, y que, á la misma hora arriba indicada, empieza el plazo que, con arreglo á la Ley, concede á las Autoridades esta Unión Ferroviaria (Sección Catalana) para que, dentro del plazo mínimo que señala dicha Ley, sean satisfechas las aspiraciones de los ferroviarios que integran esta sección, de lo contrario irá esta á la huelga general, una vez expirado el plazo legal de ocho días á contar desde esta fecha.

Lo que comunica á V. E. á los efectos consiguientes.

Barcelona 16 de septiembre 1912.—El Presidente Accidental, Baldomero Ortiz.—El Secretario, Emilio Polo.

Excmo. Sr. Gobernador Civil de la Provincia de Barcelona.»

Convocatoria

La Unió Ferroviaria ha fet pública una convocatoria pera reunirse avuy, a les deu del vespre, al domicili social, Moncada, 14, en reunió general, pera donar compte de les gestions realitzades per la comissió que es a Madrid.

(PER TELEFON)

Els carrilaires catalans y el ministre de Foment. - Lo que diu en Villanueva.

(Madrid, 17, 12'30 matinada.

A les 4'10 de la tarda ha arribat la comissió de carrilaires de la Xarxa Catalana al ministeri de Foment, començant la conferencia, a la que han assistit, ademés del ministre, el director d'Obres públiques senyor Zorita, el senyor Groizard, director de Comers; el senyor Morales, enginyer quefe del negociat de ferrocarrils, y el senyor Rivas, quefe del Negocial Central.

La conferencia ha durat tres hores y mitja, acabant, per lo tant, a les 7'40.

Al sortir els comissionats s'han tancat en una absoluta reserva, limitantse a manifestar que'l ministre ens diría el resultat de dita conferencia, car ells no podien dir res, per ara.

Ens ha rebut el senyor Villanueva y ha manifestat que no podía dir res concret, perque intervenint com a mediador en aquest assumpte no volía passar per indiscret.

Han examinat detingudament les bases que ells han presentat, fentlos comprendre que la companyía de M. S. y A. està disposada a arribar a la concessió d'algunes bases, però altres ha de resóldrelos el Consell d'administració.

En síntesis—ha dit el senyor Villanueva—no hi veig que les diferencies donguin motiu a la proyocació d'una vaga, però de les conferencies que he vingut celebrant ab uns y ab altres he tret la conseqüencia, y d'això creoh es tàn convensuts els obrers y les companyies, de que les companyies han entrat en un periode d'execució y les reunions dels Consells d'administració no's limiten a tractar d'assumptes interiors y intrínsechs, sinó d'aquests aspectes pera marcar la direcció y tendencia pera anys successius, desenrotllant aixís aquest problema.

Per lo tant—ha afegit el ministre—sense dir a vostès res, sols afegiré que dono molta importancia an aquest canvi de les companyíes y son Consell en resoldre aquest assumpte favorablement pera'ls obrers.

Preguntat el senyor Villanueva si tornaría a conferenciar ab la comissió, ha dit:

—Pot ser que sí y pot ser que nó; pot succeir que'n celebri una sola o tingui que celebrarne varies; depèn de una porció de circunstancies.

També se li ha preguntat si el ministre els havía presentat alguna contraproposició, excusantse de donar una contesta categórica.

Sobre les bases generals presentades pel Congrés ha dit que d'aquestes no n'havien tractat més que incidentalment, ja que ara sols se tractava de les peticions de la Xarxa Catalana en concret.

Lo que diuen els comissionats. - A la vaga.

Un cop terminada la conferencia els comissionats catalans s'han dirigit a la central de Telèfons solicitant una conferencia telefònica a les dèu de la nit pera comunicar als seus companys de Barcelona el resultat de l'entrevista ab el ministre de Foment.

Hem interrogat als comissionats novament sobre'l resultat de la reunió, expressantse en els següents termes:

—La comissió surt deplorablement impresionada de l'entrevista ab el senyor Villanueva.

Davant la negativa de la companyía a accedir a les peticions de caràcter general y locals, que s'han formulat, creyem que la vaga general es imminent.

Fins les peticions més fútils no se'ns concedeixen; queda, donchs, terminada nostra missió.

Aconsellarem als companys cordura y circularem les instruccions de vaga pacífica, dins de les condicions que la lley exigeix.

Tot ho tenim previst y la retirada dels obrers ferroviaris, el día que's senyali pera donar comensament a la vaga, se portarà a cap ab ordre perfecte.

Nostre viatge a Madrid ha resultat infructuós, perque se'ns varen donar esperances que hem vist defraudades.

—¿Tornaràn vostès a conferenciar ab el ministre?

—La nostra missió—han contestat—ha terminat, oficialment.

Sortim el dimecres cap a Barcelona y arribarem a les 11'35 de la nit.

Si demà el ministre requiris nostra presencia en son despatx, hi acudiriem per cortesia.

Cas d'efectuarse la vaga les brigades y demés personal tornaràn en l'últim tren que circuli al punt de la seva residencia.

Els empleats d'oficines y quefes d'estació que tinguin al seu càrrech quantitats en metàlich, enviaràn la recaudació a Barcelona.

El personal que tingui el seu domicili en casos de la Companyía, a requeriment d'aquesta el desallotjaràn sense violencia.

—¿Quants creuen vostès que'ls seguiràn?

—De vuit a deu mil.

A les deu han celebrat els comissionats

catalans la conferencia ab els de Barcelona, participantlos que en les oficines del Govern civil s'apresuraven en presentar l'ofici de avunci de vaga y que suscriben la seva conducta.

La Federació no's fa solidaria de l'actitut de la secció catalana.

El president de l'Unió Ferroviaria, senyor Barrio, ha negat alguns judicis que s'han formulat aquests dies, posantlos en els seus llabis y que's referien al conflicte dels catalans, perque si es veritat que ha parlat ab alguns periodistes, ha sigut en el terreny confidencial, sense autorisació pera ferho públich.

El senyor Barrio ha comunicat als comissionats catalans, que la Federació no's fa solidaria del moviment emprés pels catalans per no trobarse les seccions restants preparades y perque les vagues parcials sols son sangries obertes en les caixes de resistencia.

Els comissionats catalans han dit que l'ambient en aquella regió era favorablissim a la vaga, que lamentaven discrepar de la opinió de la Federació, y que, ajudats o nó per aquesta, seguiràn en camí emprès, encara que la Federació els expulsi del seu si, per contravenir les disposicions de la Directiva.

El personal d'oficines

El personal d'oficines de les distintes companyíes de ferrocarrils, solicitarà de les empreses que la jornada sigui de les vuit del matí a les dues de la tarda, pera deixar temps a fer compatible el desempenyo d'altres ocupacions.

En Villanueva y en Luque

Mentres conferenciaven els comissionats ab el ministre, ha arribat el general Luque al ministeri de Foment y s'ha entrevistat ab el senyor Villanueva, durant uns deu minuts.

S'ignora lo traciat per abdós.

De Valencia

Madrid 17, 10 matí.

Valencia.—Una comissió d'obrers ferroviaris de la Línia Central d'Aragó visità al governador, communicantli que tenien enviada la seva adhesió al Comité Central, a qual acord se sotmetràn.

Se queixen de que tenen poch sou y moltes hores de treball.

Lo que diu en Villanueva. - Nota oficiosa

Madrid, 17, 2 tarda.

Aquest matí han celebrat en el ministeri de Foment una detinguda conferencia els directors de les companyíes del Nort, M. S. y A., Càceres a Portugal y Sur d'Espanya.

Al rebre als periodistes el senyor Villanueva ha manifestat que l'havien visitat els directors de varies companyíes pera aclarir algunes de les concessions que han otorgat als obrers ferroviaris.

—He quedat perplexe—ha afegit el senyor Villanueva—al llegir en la premprsa algunes declaracions fetes pels comissionats catalans, en les que neguen d'una manera rotunda que se'ls hi hagin fet concessions per les companyíes.

Es inesplicable aquesta negativa y pera demostrarla els hi vaig a facilitar una nota oficiosa, reflexe de les rescents concessions fetes als obrers ferroviaris de que en la tarda d'ahir vaig donar compte minuciós a tota la comissió de la xarxa catalana.

Heusaquí la nota oficiosa:

En el ministeri de Foment han sorprès y estranyat molt les versions que en caràcter més o menys oficiós s'atribueix a la comissió de ferroviaris de la xarxa catalana sobre'l resultat de la conferencia ab el ministre, haventse notat que, termenada dita reunió després de dos quarts de vuit, sense que fins a dos quarts d'onze parlessin per telèfon dits comissionats ab els seus companys de Barcelona, s'entregués per aquestis al Govern civil, entre vuit y nou de la nit l'ofici anunciant la vaga condicional, tenint que's fa en cumpliment dels acorts de la darrera assamblea, y perque tot això sembla indicar que la presentació de dit ofici, els anuncis del resultat negatiu de la conferencia ab el ministre y altres actes que's venen realisant, responen a plans y propòsits molt diferents dels que eren d'esperar del procediment legal y prudent que afirmava havien de seguir pera resoldre ab la companyía de M. S. y A. les diferencies existents.

En quant a l'afirmació de que dita companyía se nega a tot, es completament inexacte, perque en la llarguissima discusió mantinguda entre'ls ferroviaris de la xarxa catalana y el ministre, aquest va fer afirmacions que revelen que la majoría de les peticions de caràcter local estàn satisfetes; que altra part d'elles ofereix grans probabilitats de reportar ventatges positives; que les peticions de caràcter general incloses entre les resolucions del últim Consell ferroviari, deuen ser examinades y resoltes pels Consells de administració, en els últims dies d'aquest mes, sense estudi previ ni dilació de cap classe, fos quin fos el resultat dels acorts que ells adoptin. Y pera que la opinió pública pugui jutjar ab veritable coneixement del estat d'aquest grave assumpte, lo més convenient es detallar les peticions y la solució en que cada una d'elles se troba.

Primera. Que, ja sigui per aument del personal o per modificació del servey, se disminueixi la jornada que vé prestant desde fa uns quants dies.

La companyía ve adoptant les mides necessaries pera que no's presti ni un minut més de servey que imposa'l quadre modificar fà poch y pera que's disminueixi en tot lo possible.

Segona. Que's concedeix als revisors el 25 per 100 de premi en la mateixa forma que'l tenen els de la Xarxa antiga.

Desde'l moment se posa en pràctica aquesta modificació.

Tercera. Que al personal de tallers y via y obres se'ls pagui per quinzenes.

També s'admet, sense cap objecció, y si sols ab el preciós de que, a ser possible, se busqui medi de que reconeixent això s'evitin la doble operació de comptabilitat que durant el mes imposa.

Quarta. Abono de lloguer de domicili a tot el personal de Barcelona, com al de Madrid.

També accedeix la Companyía an això.

Quinta. Que no's descomptí cap cantitat per lloguer de les habitacions.

Se concedeix igualment.

Sexta. Abono d'uniforme als revisors com en la Xarxa antiga.

S'estableix la igualtat absoluta pera tots.

Septima. Que als paleters de Port-Bou se'ls paguin sos serveys.

Concedit.

Vuitè. Que's permeti a tots els agents viatjar en la classe superior a la que els correspongui per sos carnets.

També s'accedeix an això, ab la sola condició de que no's tracti de trens de composició limitada y en tot cas se dongui preferencia al públich pera ocupar els seyents que paga.

Novè. Que s'estableixi el treball intensiu pera'l personal d'oficines.

Com petició de les de caràcter general inclosa en les formulades per l'últim Congrés ferroviari, la companyía la resoldrà en la pròxima reunió del seu Consell, procurant l'acort ab les demés companyíes, ja que a totes afecta.

10.a Que s'aumenti l'alocació de combustible; y si's su rimeix en les economies, que'ls combustibles s'guin de millor calitat.

Reconeguda la seva importancia y sobre tot la dificultat d'acordar pel moment la forma de concedir per aquest medi algún benefici, queda encomanada la resolució a ulteriors y immediates discussions.

11.a Que'ls dipòsits fassin en les màquines les reparacions demanades.

També's triarà la forma de practicarho, salvant tota responsabilitat dels maquinistes.

12.a y 13.a, relatives al pago de dietes a tot el personal y que no's descompti res dels gastos petits normals per rahó de malaltia.

Quedèn pendents d'aclaració y precisió, per ser necessari distingir els casos y les circunstancies propies de cada cas.

Després d'aquest exàmen de les conclusions a que, encara que ab caràcter provisional, se va arribar, no's comprén en el ministeri de Foment còm se pot afirmar que s'hagi negat tot y que hi hagi fonament ni rahó pera pensar en una vaga.

Y de la exactitut de les anteriors afirmacions no'n deu dubtar ningú, per les seguretats que en el ministeri de Foment s'ofereixen, pera demostrar que tot lo indicat es fidel expressió de lo ocorregut.

Si en telegrames, notes oficiosos o altres formes d'expressió, se fan afirmacions distintes, això respondrà, com s'ha indicat al principi, a altres propòsits molt distints que'ls de millorar les condicions dels ferroviaris de la Xarxa Catalana, y contra això es necessari que la opinió pública visqui previnguda, com ho està el Govern pera en tot moment fer lo que procedeixi.

Telegrama d'adhesió

Madrid 17, 5'15 tarda.

La comissió de ferroviaris catalans ha rebut avuy varis telegrames dels seus companys de Catalunya, adherintse a la seva actitut pera anar a la vaga.

En Canalejas y els ferroviaris

El senyor Canalejas rebrà probablement aquesta tarda, a darrera hora, als comissionats dels ferroviaris catalans, pera escoltar dels seus llavis el criteri que'ls inspira pera anar a una vaga després d'haver accedit la companyía a la major part de les peticions que han formulat ab caràcter local.

Al rebre aquest mitgdia el senyor Canalejas als periodistes, al ministeri de la Governació, acompanyat del senyor Barroso, ha dit que han circulat y circulen telegrames, especialment de Barcelona, ab ordres de Borsa sobre valors de ferrocarrils.

L'agitació estival

Conflicte solucionat

Ha quedat solucionat el conflicte existent en la fàbrica Unió Galvanitzadora, de que ahir donavem compte, y demà els obrers reniuaràn el treball.

Lo dels pescadors

Ahir la comissió de pescadors va visitar al comandant de Marina, el qual, després de vistes les rahons exposades pels perjudicats, va autorisarlos pera que sortissin a pescar.

Al vespre visitaren al governador pera donarli les gracies de la seva intervenció en l'assumpte.

Els aprestadors y cilindradors

Una comissió d'obrers aprestadors y cilindradors visità ahir al governador, pera donarli compte dels acorts presos sobre l'assumpte de la casa Archs, y que ja hem donat més amunt.

Vaga forçosa

Els aprenents de la fàbrica Unió Galvanitzadora del carrer de Calabria solicitaren del patró l'aumennt d'un real en el salari.

El patró no accedí a la petició, y els obrers, fent causa comú ab els aprenents, deixaren el treball.

En vista d'aquesta actiut, el patró tancà la fàbrica, quedant 70 obrers sense feina.

Ahir visitaren al governador els obrers, demanantli la seva intervenció pera resoldre l'assumpte.

(PER TELEFON)

Vaga de paletes

Madrid, 17, 2 matinada.

Càceres. — S'han declarat en vaga 200 paletes.

Vaga de tranviaris

Càdiz. — Els obrers tranviaris de la línia de Càdiz a San Fernando han acordat declararse en vaga el dia 23.

La Felguera

Gijón. — S'assegura que la Companyía Duro-Felguera obrirà novament els tallers de Alts forns en la primera quinzena d'Octubre.

Emigren molts vaguistes.

Els metalúrgichs de Madrid.

Decreix la vaga de metalúrgichs de Madrid.

Els vaguistes han cobrat un socors de 12 pessetes, per 6 dies.

Se treballa en alguns tallers.

Borsa

Barcelona 17 setembre.

Sessió del matí

	operacions		Queda
4 % Interior fi mes	85'55	85'45	85'45 p
Ac. F.-C. N. Espanya fi mes	102'85	102'55	102'65 p
Ac. F.-C. Alacant fi mes	98'20	97'95	98'05 p
Ac. F.-C. Orense fi mes	26'50	26'40	26'30 d

Premi del or
(Preus de compra)

Alfons	5'25	per 100
Isabel	8'25	»
Unces y mitges unces	5'25	»
Quarts d'unca	4'75	»
Octaus y 1-16 d'unca	3'25	»
Franchs	5'50	»
Lliures	26'50	per Ll.

Sessió de la tarda

BORSA

A dos quarts de quatre tanca

Giros

Madrid y places banc. 8 d. v. 0'30 % dany

Londres 90 dies	28'33 d.
» » Xech	26'78 p.
Paris xech	5'85 p.

Deutes del Estat y del Municipi

	Operacions		Diner	Paper
4 % Interior fi de mes				
» » ctal. s. A.	87'30	87'25		
» » » s. B.	86'10	86'20		
» » » s. C.	86'10			
» » » s. E.	86'40			
Amort. 5 % fi de mes				
» » » s. A.	101'60			
» » » s. B.	101'45			
» » » s. C.	101'40	101'45		
» » » s. D.	101'45			
Tit. Dte. Mn. 1906 (4½ %)	97'		96'75	97'
» » » 1907 (4½ %)	97'		96'75	97'
» » » 1910—D.			96'	96'50
» » » 1912—F.			96'	96'50
Tit. Dte. Mn. Maig 1892 Hisenxe (4½ %)	96'62			
» » » Refr.a 1908	96'87		96'35	96'15
Tit. Dte. Mn. de Barria			100'	100'50
Emp. Dip. Prov. (4½ %)			103'	103'50
Port Mellitg-Chaflar. (6 %)			107'50	108'

Obligacions comptat

Tanca anterior.		QUEDA Diner	Paper
96'25	Nort Villalba a Segovia (4 %)	96'25	96'75
95'50	» esp. Alm. V.a y Tar. (4 %)	95'50	95'50
96'75	» Osca a Fr.a y alt. llnies.	96'75	95'
87'50	y mines St. Joan Abad. gar. N.	88'30	88'
87'65	Tar. a Barna. y Fran. C. (4½ %)	87'65	87'65
106'25	Mad. Sar. Alac. Ar. s. A. (6 %)	106'25	106'50
105'50	» » » s. B. (4½ %)	105'50	105'75
	» » » s. C. (4 %)	95'75	96'25
	» » » s. D. (4 %)	95'25	95'75
96'25	F.-C. Reus a Roda) 2½ %)	96'25	96'75
62'50	Alm. Val. y Tar. no adheridas	62'25	62'50
75'35	» » » adheridas	75'15	75'50
50'	Med. Zam. Or. Vigo, 1886.	50'	50'50
78'50	» » » » prio.-s. G-R	78'50	79'
109'90	Mdo. Càc. Portugal. s. 1.a (3 %)	109'90	109'50
96'	» » » s. 3.a (4 %)	96'	96'50

98'75	Olot a Girona—1 al 5000. (4 %)	91' 91'50
99'50	C.a General de Tranvies (4 %)	96'75 97'25
95'	C.a Tranv. St. Andreu y ext.	95' 95'50
102'	C.a Barcelonesa d'Elect. (5 %)	102' 102'50
94'	C.a Barcelonesa d'Elect. (4 %)	94'50 95'
94'75	C.a Trasatlántica (4 %)	94'75 95'25
79'50	Canal d'Urgell—1 al 2000	79'50 80'
81'	Stat. Grl. Algher Barna. (3 %)	» »
94'	» » » » (4 %)	94' 94'50
101'50	C.a Gral. Tabacos Filipines.	101'50 102'
89'50	C.a Asfalts Asland—1 al 400.	» »
94'	» » » preferents	94'25 94'50
102'75	Port Tarragona. Serie A. (5 %)	102'75 103'25
93'50	Com. Regants Ebre. Bn. pref.	93'50 94'
104'75	Societat Catalana Alum. Gas.	104'75 105'25
99'	F. d'Obres y Constr., no hip.	99' 99'25
100'75	C.a Cotxes y Automòvils (5 %)	100'75 101'25
99'25	Siemens Schuckert, Ind. Elec.	99'25 99'75
101'50	Stat. Valenciana d'Elec. (5 %)	101'50 102'
98'75	Navegació y Industria (4 %)	98' 98'50
98'25	Stat. «Carbones de Berga».	98'25 98'75

Accions comptat

101'50	C.a Penin. Telèfons, pref.	101'50	102'

Accions fi mes

26'35	F.-C. Ma. Z. a Orense V.a	26'30	26'40
510'75	F.-C. Nort d'Espanya	512'25	512'50
425'25	F.-C. Madrid Saragossa Alac.	425'	426'25

Borsa de Madrid

Tanca Oficial

Telegrama de les 8'40.

4 per 100 Interior comptat	85'55
4 per 100 » fi mes	85'55
Amortisable 5 per 100	101'45
Banch d'Espanya	447'
Arrendataria de tabachs	269'
Societat general Sucrera.—Obligacions	
» » » Acc. preferides	44'25
» » » Acc. ordinaries	»
Francha	109'75
Lliures	26'73
Banch Espanyol Rio Plata	471'50

Darrera hora

Telegrama de les 4'19.

4 per 100 Interior fi mes	85'55

Borsa de Paris

Telegrama de les 3'13

4 per 100 Interior Espanyol	»
4 per 100 Exterior	94'10
Accions Ferro-carril Nort d'Espanya	48'-
Accions Ferro-carril d'Alacant	463'
Accions Ferro-carrils Andalusos	306'
Banch Espanyol Rio Plata	447'

Cambis de la tarda

De dos quarts de cinch a les cinch

	Operacions		Queda
4 % Interior fi mes	85'50	»	85'50 d
Ac. F.-C. N. Espanya fi mes	102'70	»	102'65 d
Ac. F.-C. Alacant fi mes	97'95	»	97'90 d
Ac. F.-C. Orense fi de mes	26'40	»	26'40 o

Cambis facilitats pel Banch de Préstams y Descomptes

Borsa de Nova York

Cotització de Londres:

Accions Ferro-carril Atchison	111'
» » Baltimore	109'75
» » Chesapeake	82'75
» » Union Pacific	173'87
» » Missouri Kansas	29'50
Trust del Acer	74'62

Borsa de Londres

Londres, 17.

Consolidat anglès 2½ per 100	74'25
Uruguay 3½ per 100	74'
Renda japonesa 4 per 100	81'
Renda russa 5 per 100	106'37
Venezuela 3 per 100	29'12
Colombia 3 per 100	50'12
Sant Salvador 5 per 100	97'87
Nicaragua	86'25

Les sessions d'avuy

Aquet matí el Borsí tanca: Interior 85'45 p., Norts 102'65 p., Alacants 98'05 p. y Orenses 26'50 diner.

De la tanca d'ahir a les cinch a n'aquesta se pert 0'07 d'Interior, 0'65 de Norts y 1'05 d'Alacants.

Les darreres impresions de la qüestió dels carrilaires han impresionat la sessió d'aquest matí.

= De Madrid del Banch no se'ns envía cambi.

De Borsa, després, Plates 471 y Interior 85'50.

Aquí obre l'Interior a 85'42, puja a 85'48 y tanca ab paper a 85'50.

París envía: Exterior 94'25 y 94'10; Norts 482, 483, 481 y 483; Alacants 462, 463, 461 y 463; Andalusos 307, 305 y 306 y Plates 447.

Aquí s'obre de Norts a 102'40, se cau a 25, se torna a 40, se cau a 15, se torna de nou a 40, se fà 30, se puja a 102'50 y s'hi tanca ab paper.

D'Alacants s'obre a 97'80, se fa 85, se cau a 60, se torna a 80, se cau a 55, se puja a 97'90 y se tanca a 97'80 diner.

Obren les Orenses a 26'25, fan 20, pujen a 26'40 y hi tanquen.

Els Andalusos obren a 64'40 y tanquen a 64'80.

Se cotisen de tanca: Colonials a 66'37 y Catalanes a 13.

Municipi, comptat, 97.

Franchs y Lliures 5'85 y 26'78.

Madrid segueix enviant: Plates 471'25. Interior 85'55 ab 85'50 comptat.

= A les cinch el Borsí tanca: Interior 85'50 d., Norts 102'65 p., Alacants 97'90 d., y Orenses 26'40 op.

De la tanca del matí an aquesta's millora 0'05 d'Interior, no's varía de Norts y se pert 0'15 d'Alacants y 0'10 d'Orenses.

Coneixem de Madrid: franchs 5'75, Lliures 26'73, Plates 471 y darrer de Renda 85'52.

París tanca: Exterior 94'10, Norts 483, Alacants 462, Andalusos 306 y Plates 447.

Es 0'40 menys d'Exterior, 5 franchs menys de Norts, 7 d'Alacants y 2 d'Andalusos.

De Plates no hi ha hagut variació.

La paritat ab franchs a 5'75 demostra que estem 0'60 sobre cambi de Norts y 0'20 d'Alacants. Els Andalusos que a Borsa tancaren a 64'80 surten a 64'71. Surten les Plates a 94'54.

Tanquen les Rendes a París, millorades de 0'10 la Turca y la Servia, 92'30 y 87'70, respectivament; sense variació la Russa del 909, 101'30 y ab una pèrdua de 0'10 la francesa, 91'50; la Russa del 906, 106'75 y la del Brasil, 87'15.

Perden les mines: 5 franchs Río Tinto, 2.102; 4 de Beers, 564; 2 Randmines, 178 y 1 Goldfields, 105.

Nacional mexicà 154, 3 franchs menys. Com ahir l'Espanyol de Cuba, 482.

= La qüestió dels carrilaires ha dut avuy als «corros» una regular agitació y ha fet creuar un sens fi d'operacions. Hi hà espectació a Borsa per aquest motiu.

Rebley.

A l'extranger

(DE L'AGENCIA HAVAS)

DE FRANSA

A les maniobres

París, 16, 8'38 nit.

Rambouillet.—M. Fallieres ha marxat pera assistir al final de les maniobres militars del Oest.

niobres militars del Oest.

L'acompanya M. Poincaré.

El viatge den Fallières

París, 16, 10'45 nit.

Tours. — Ha arribat M. Fallières. Ha sigut aclamat per la població.

Pernocta a la Prefectura.

Enterro d'un cardenal

París 17, 12'55 tarda.

Lyon.—A dos quarts de deu del matí s'han celebrat a la Catedral solemnes funerals pel cardenal Couillié, arquebisbe d'aquesta diócesis.

Ha oficiat el cardenal Lucon.

Després s'ha organisat la comitiva fúnebre, que ha recorregut varis carrers de la población en mitg d'una gran gentada.

El seguici ha tornat al Palau arquebisbal, quedant el cadavre dipositat a la capella.

La conquista de l'aire

París 17, 2'45 tarda.

Villacoublay. — L'aviador Legagneux s'ha elevat, aquest matí, a 5.600 metres, batent el record d'altura.

DE ALEMANYA

Revista

París, 16, 8'39 nit.

Wilhelmshaven.—El Kaiser ha passat revista als vaixells encarregats de la defensa de les costes, a la rada de Schilling.

També ha revistat, a la badía de Heligoland, a les forces navals que han pres part en les darreres maniobres.

Glànola

París, 16, 8'55 nit.

Hamburg.—S'han registrat dos casos de glànola a bordo del barco que ha arribat avuy an aquest port, procedent del Brasil.

DEL PERU

Contra les ingerencies extrangeres.

París, 16, 9'54 nit.

Lima.—Els diaris d'aquesta capital, comentant els articles publicats per la prempsa anglesa sobre la qüestió de Putumayo, fan pública la resolució del Govern d'impedir l'acció dels delegats judicials extrangers en territori peruà.

DE NICARAGUA

Socors

París, 16, 11'35 nit.

Washington. — Han sigut cridats a Nicaragua marins nort-americans pera que acudeixin en socors del colegi de senyoretes de Granada, ahont les pensionistes se troben isolades desde fa 40 dies y s'estàn morint de fam.

DEL JAPO

El testament den Nogi

París, 16, 11'40 nit.

Tokío. — S'ha obert el testament del general Nogi.

En ell diu que segueix al seu emperador, al qui ja no son necessari els seus serveys.

Dóna'l seu cadavre a l'Academia de Medecina y ordena que no més siguin enterrats els cabells y les ungles.

D'ALEMANYA

Desgracia a una mina

París 17, 10'45 matí.

«Le Matin» publica un despatx de Berlin dient que a la mina Augusta Victoria ha ocorregut una esllavissada, sepultant alguns obrers.

Han sigut retirats alguns cadavres.

MÉS TELEGRAMES
Y TELEFONEMES
DE "LA VEU DE CATALUNYA"

(PER TELEFON)

El projecte d'Administració local.

Madrid, 16, 9'15 nit

Segons ha manifestat el ministre de la Governació, el senyor Canalejas s'ha emportat a Otero, aquesta tarda, pera estudiarlo, el projecte d'administració local redactat pel senyor Barroso.

Els enginyers industrials

Madrid, 17, 12'30 matinada.

Els alumnes de l'Escola d'Enginyers Industrials han celebrat varies entrevistes.

Se mostren optimistes per les impresions que reben de San Sebastián sobre la solució del conflicte y dels claustres de professors de les Escoles de Barcelona y Bilbao adherintse al recurs contencióadministratiu contra la R. O. del senyor Alba.

El senyor Canalejas ha dit que'l Govern seguía en la mateixa actitut, no poguent adoptar cap resolució mentres els alumnes no entrinn a classe.

El Rey al Canfranc

Es probable que'l Rey assisteixi, a mitjants d'octubre, a les festes de terminació de les obres del túnel de Canfranc.

Lápida

Després del acte d'obertura dels Tribunals y ab assistencia del ministre de Gracia y Justicia, s'ha descobert al vestíbol del Tribunal Suprem la lápida commemorativa dels funcionaris judicials assessinats a Cullera.

Clausura del Congrès antituberculós

San Sebastián.—Se celebrà la sessió de clausura del Congrés antituberculós. Les conclusions seràn facilitades avuy a la prempsa.

Entre delirants ovacions y visques al doctor Moliner s'acordà elevar al Govern com a conclusió la petició de les societats obreres de Valencia de que votin les Corts 100 milions, la meitat pera escoles y l'altra pera sanatoris.

S'acordà que'l pròxim Congrés se celebri a Madrid en 1915 y se nomenà president al doctor Espina y Capo y secretari al doctor Ortega Morejon.

Després el doctor Castañeda pronuncià breus paraules de despedida.

El senyor García Prieto pronuncià un llarch discurs.

Estudis Universitaris Catalans

Aquests Estudis seguiràn desenrotllant en el nou curs de 1912-1913 el programa dictat y publicat abans de la obertura del curs anterior. Queda desde ara oberta la matrícula pera les ensenyances de Dret Civil Català, Historia de Catalunya y Literatura Catalana, ab lliçó diaria les dues primeres, y alterna la tercera, les quals començaràn, segons costum, els primers d'octubre.

Oportunament s'anunciarà el día exacte de la lliçó primera; també's farà saber per medi de la prempsa el día de obertura de les demés càcedres y cursos anunciats en el referit programa.

Les inscripcions de matrícula's fan en la redacció de la Revista dels Estudis, Bisbe 5, de 12 a 1 del matí, y de 7 a 8 del vespre.

Obertura de Tribunals

(PER TELEFON)

Memoria del Fiscal

El fiscal del Tribunal Suprem senyor Tormo, en la Memoria llegida en l'acte d'obertura de tribunals, dedica, com el ministre, un recort a la memoria del jutge de Sueca.

Exposa els treballs realisats pels tribunals en l'últim any judicial.

Son 105,129 les causes en que durant l'any judicial han conés les Audiencies y jutjats d'instrucció, lo qual acusa un descens de 6,181 processos ab relació al anterior, degut, adhuc en més de la totalitat, al major número de processos que quedaren pendents al començar el periode de que's tracta, ja que'ls incoats, lluny de disminuir, ofereixen un aument de 1,426; y l'esforç realisat en el precedent any pel personal de les carreres judicial y fiscal pera reduir en important xifra el número de procediments pendents, s'ha reiterat en l'actual, al fi del que sols ho estaven 11,448 (2.292 menys) en els jutjats d'instrucció, y 18,258 (1.481 menys) en les Audiencies, resultant que no pot menys que calificarse de satisfactori.

Després d'unes lleugeres observacions sobre la delinqüencia, recopila el fiscal en sa Memoria, els datos aportats pels fiscals de totes les Audiencies de Espanya.

Existex un aument de 1,426 en la xifra dels fets objecte d'investigació pels tribunals y que casi en sa totalitat—està representat per 1,419—s'ha experimentat en els atentats contra les persones, o sía per un aument en aquests delictes de més del 8 per 100, que es proporció realment extraordinaria, que evidencia una falta de cultura y selvatgisme, un menyspreu de la vida o integritat física dels semblants y una rebeldía contra tot principi d'ordre y convivencia social, que causa espant en l'ànim.

En un 10 per 100 ha aumentat el número de suicidis, que s'han elevat a la xifra de 1,604.

Aiximateix aparex ab alsa important la xifra dels processos incoats per delictes contra la Constitució, un 23 per cent, l'ordre públich y els realisats per medi d'explosius.

Han disminuit en 972 els sumaris instruits per delictes contra la propietat.

Ab arreglo a la lley de jurisdiccions sols s'han incoat set sumaris.

Reflexant impresions de la memoria remesa pel Fiscal de l'Audiencia de Barcelona, el del Suprem fa una exposició dels treballs del últim any judicial.

A pesar de que cap de les vaguetats hagudes en aquest any hagi sigut de gran transcendencia, tenint en compte lo que han representat en l'ordre penal se treu la conseqüencia trista però necessaria de que desde'l moment que's declara una vaga deixa d'existir la libertat de treball en aquella industria, per més esforços que fassi l'autoritat pera evitarho.

S'acosten a cent els sumaris y judicis de faltes que's tramitaren o's tramiten ab motiu de les vagues. Les coaccions, les lesions, els danys, l'incendi y fins l'assessinat foren objecte de procediment.

Tots aquests atentats els cometen els obrers o contra els no inscrits en les societats de resistencia, o contra la propietat dels patrons o contra la vida dels mateixos.

Iniciada la vaga, si en els primers dies no té solució ocorre lo que pregonen aquests estats ab una eloqüencia superior a tot quant pugui escriure en la prempsa o parlarse en el mitging sobre la libertat del treball.

En l'any anterior s'assessinà a un esquirol, s'envenenaren varis cavalls quan els carreters se trobaven en vaga, y atentant contra la vida de dos patrons, sense que'l criminal obtingués son propòsit, per fortuna.

Aquest any s'ha comès també un assessinat en la persona del patró Carles Bargalló, que vulgui Déu no sigui el principi del camí que la classe obrera se proposa seguir en lo successiu, camí molt més tortuós y criminal que'l seguit fins aquí, ab serho aquest molt també.

La classe patronal està altament apesarada ab lo que ve passant. No es mestressa de dirigir el treball que paga en la forma que creu ésser més convenient; dintre de les fàbriques qui mana son els sindicats, y quan els patrons se rebelen s'escomet als obrers que'ls seguexen, s'envenenen cavalls, s'incendia la propietat, y com si això foe poch, s'assessina.

Aquesta es la veritat nua, ab tota la claretat que la justicia exigeix respecte d'una classe que constantment se lamenta de ser víctima dels atropells del capital.

Judica necessari que la opinió conegui aquestes coses pera que cessi l'equívoch de creure víctimes als que procedeixen en forma que ocasionen aquests estats y els del any anterior.

El fiscal de l'Audiencia de Barcelona, convenint ab els de Madrid, Bilbao y altres, fa esment del notable increment que l'ombra del aiximplement y difusió de tota mena de medis de publicitat ab que brinda la libertat conquistada pera la emissió del pensament, han adquirit els delictes d'escàndol públich comesos per la impresió y publicació de follets y gravats pornográfichs, base d'un continuu comerç de lubricitat que sense cap recatament invadeixen els carrers, penetren en els domicilis y s'exhibeixen en els paratges públichs.

Barcelona—diu—es una de les poblacions d'Europa ahont en major número se cometen tan repugnants delictes, extenent per totes les nacions els llibres, follets, tarjetes, catàlechs y prospectes en extrem pornográfichs per medi dels quals se propaguen els vicis més repugnants y asquerosos, y les aberracions més monstruoses del instint sexual que fan deprimir les facultats morals del home o produeixen estragos en la salut física.

Els Governs d'Alemanya, Estats Units y Anglaterra, per conducte dels seus representants a Espanya, han formulat reiteradament queixes, en vista de la extraordinaria prrofusió ab que s'exetenen an aquells paisos tals empreses de gravats, remetent gran nombre dels mateixos y donant al mateix temps noticia de les condempnes y correccions que per dita classe de delictes han sufert súbdits de les nacions referides que en l'actualitat resideixen en aquesta ciutat.

Les encertades mides adoptades pera la persecució y castich de tals fets y la unitat que la Fiscalía de l'Audiencia ha sabut donar als treballs d'investigació, han produit el descubriment dels autors d'aquests delictes, essent de notar que en tots els processos figuren els mateixos noms de súbdits alemanys, en sa majoría, que han elegit aquella capital com a centre del asquerós comerç.

La justicia municipal, segons el Fiscal, segueix essent unipersonal en els triunals per la influencia del jutge sobre els adjunts.

El Fiscal diu en la Memoria que'l dret a declararse en vaga, se troba reconegut d'una manera expressa per l'article 10 de la lley de 27 d'abril de 1909, però apena profondament el pensar que, otorgat aquest dret, el de coaligarse y el d'acordar el paro, en la mateixa mida el patró que l'obrer perd'ls efectes dels seus respectius interessos, no ha sigut sempre la defensa de tals interessos el motiu ocasional dels conflictes suscitats, perque de vegades no han buscat ab això més que'l pretext pera la vana prossecució de fins ilícits.

Musicals

La Comissió de festes de la Verge del Pilar, a Saragoça, ha contractat l'Orquestra Sinfónica de Madrid, pera donarla dos concerts, per 10.000 pessetes.

Diputació

— Aquest vespre marxarà a Madrid el vis-president del Cos Provincial, don Francesch de A. Bartrina.

El senyor Bartrina tornarà'l dilluns de la vinent setmana.

— Comissió Provincial.—Aquesta comissió, en sessió d'aquest matí, ha despatxat els dictamens proposant la aprovació y finiquit dels comptes municipals de 1911 d'Artés, Martorell, Santa Coloma de Centelles y Vilanova de Sau.

ULTIMA HORA
EDICIO DEL VESPRE: 2.ON TIRATGE

El candidat per Mataró

Uns setanta alcaldes, jutges y secretaris de pobles del districte de Mataró, el dilluns se reuniren al restaurant de la Maison Dorée, de Barcelona, invitats a dinar pel seu ex-diputat don Pere Grau Maristany, comte de Lavern. Asseguts prop de la taula aquest ocupà la presidencia, tenint a un costat l'alcalde de Mataró y enfront al diputat provincial don Lluis Moret. Pel dòl que porta tota la familia no hi assistí el diputat senyor Marfà.

Després dels postres, el comte de Lavern, en tò familiar, e's digué que havien resultat inútils les gestions fetes prop de don Lluis Seló pera que acceptés la representació en Corts del districte, pues per sos coneixements econòmichs y industrials ho hauria fet d'una manera brillantissima; que al no reixir aquestes gestions havia pensat en proposar un candidat polítich: don Carles Padrós, català, fill de Reus, y industrial resident a Madrid, recomanat y amich den Canalejas, y aquest amich de Catalunya, com ho ha demostrat ab la presentació y aprovació del projecte de Lley de Mancomunitats.

Digué que aixís tindrien per diputat legal al senyor Padrós y que també ell quedava absolutament a disposició de tot el districte.

El senyor Moret, e's alcaldes de Mataró y Argentona y els secretaris d'Argentona y Premià de Mar, li manifestaren, quasi ab les mateixes paraules, al senyor Maristany, que el's havien elegit y reelegit el seu diputat y si ho permetés la lley, si ara no ho privés la incompatibilitat el tornarien a elegir, però ja que això no pot ésser acceptaven la seva recomanació y procurarien donar tots els seus vots al senyor Padrós, entenent que aixís els donaven un amich y paisà Pere Grau del Masnou.

El comte de Lavern agraí mo't les paraules de simpatia que se li havien dirigit y a sa proposta se proclamà candidat al senyor Padrós.

Aquest vindrà, dissapte, de Madrid, pera fer una visita als pobles del districte.

Per no haverse rebut avuy el servey telegràfich a causa de una interrupció en la línia, el nostre amich don Dionís Puig, que ve diariament donant compte de la dinàmica atmosférica, s'ha vist en la impossibilitat de fer la seva nota com cada día, retirantse de telèfons a les sis de la tarda.

Una dona cremada.

Aquesta tarda, un municipal ha sigut avisat per uns vehins del carrer de les Arenes de Sant Pere, de que al pis quart del núm. 5, s'havia cremat una dona.

De les averiguacions fetes resulta que Angela Vidal, de 84 anys, que estava sola al pis, ha fet foch ab encenalls y estelles, y la flama se li ha encomanat al vestir.

Espantada, la pobra dona, ha sortit a l'escala demanant auxili. Hi han acudit alguns vehins, els quals han apagat el foch tapantlo ab una flassada, però la infelís Angela havia ja mort.

Se n'ha donat compte al jutjat.

A la barriada de la Font den Fargas, carrer den Verdi, hont hi fan un pou, l'obrer Andreu Iglesias Muntaner, de 46 anys, soltier, que era al fons y pujava ab una corda, ha caigut, quedant mort al acte.

Passant un cego pel carrer de la Verge del Amparo ha conegut ab la veu a un minyó que havia tingut una disputa ab la mare de dit cego, y anantsenhi a les palpentes l'ha agafat pel coll ab tal furia que a no ser pels transeunts, l'escanyava.

El miny

NOTICIES

DE BARCELONA

El día ha aparegut ab el cel emboirat, deixantse veure el sol algunes estones.

La temperatura ha sigut extremadament bondadosa, y a les primeres hores de la tarda els núvols han desaparescut, continuant la tarda ab bon temps.

Ha mort a Vilanova y Geltrú el reverent Francisco Giralt, rector que fou desde l'any 1905 de la parroquia de Sant Pere de Riudebitlles.

El reverent Giralt era molt estimat dels seus feligresos, entre'ls quals la seva missió rectoral se cumplía ab un veritable caràcter de paternitat.

La seva mort ha sigut molt sentida a Riudebitlles, y entre totes aquelles persones que tingueren ocasió de fer coneixença ab el difunt rector.

(A. C. S.)

Ha sigut nomenat pel senyor bisbe, professor en la sucursal del Seminari establerta a Granollers el reverent Llorenç Salerra.

Hem tingut el gust de saludar en aquesta ciutat al jove publicista valencià don Jascinto M.ª Mustieles.

El senyor Mustieles prepara un volum de prosa valenciana en el que hi figuraràn treballs dels més prestigiosos literats de Valencia.

Aquest llibre serà editat a Barcelona.

—Vins marca Clariana. R. Catalunya 95.

La Constructora Obrera, cooperativa d'estalvi y habitació, celebrará Junta general extraordinaria el próxim dijous, día 19, a dos quarts de deu de la nit, al Círcol Barcelonès d'Obrers, Duràn y Bas, 9, pral., ab l'objecte de procedir a l'aprovació del Reglament y al nomenament de la Junta consultiva.

Els Moços d'Esquadra de la Pobla de Lillet han detingut a un home qui, estant borratxo, va moure un fenomenal escàndol a la vía pública.

Els de Gironella van capturar a dos homes que, per qüestió de 10 céntims, van esbatussarse furiosament, y un de ells va arrencar mitja orella a l'altre d'una mossegada.

A la una de la matinada s'han sentit alguns trets cap a la part de la Duana, seguits de tochs de pitos d'aussili.

Hi han acudit municipals y agents de seguretat però no han trobat a ningú ni han pogut averiguar rès.

S'ha dit que era una tocada entre lerrouxistes y radicals dissidents.

—De tornada del extranger han tornat a encarregarse de ses respectives consulties els Drs. Francisco de A. y Joan Santiñà.

La Direcció de la Escola municipal d'Arts del Districte VII fa públich que, deventse obrir a primers d'octubre el curs de 1912 a 1913, desde'l próxim día 20 quedará oberta la matrícula pera totes les assignatures, a la Secretaría de dita Escola, carrer de Galileo (Ateneu), de set a nou de la nit.

La Junta directiva del grupu esperantista «La Rondo», ha quedat constituída baix el següent ordre:

President, Joan Campdelacreu; vis-president, Amadeu Aguiló; secretari, Enrich Igual; vis-secretari, Gabriel Colta; tresorer, Jaume Muria; comptador, Ferràn Montserrat; vocals: Joseph Estrems, Joseph Cervera, y Joan Hi.

Dita Junta ha acordat obrir un nou curs gratuit d'Esperanto els di'luns, dimecres y divendres, de nou a deu de la nit, celebrantse sa obertura el día 16 dels corrents.

La nit del dissapte últim, el vis-secretari del Centre Regional Valencià, don Joseph Mañas, professor de la Escola d'enginyers industrials d'aquesta localitat, donà una conferencia experimental sobre «La força de gravetat», la qual meresqué molts aplaudiments per la nombrosa concorrencia de socis que van assistir'hi.

La Societat Mutua de Mestres Sastres «La Confianza», fà públich, pera coneixement dels interessats y a fí de que puguin préviament prepararse, que'l proper mes de febrer de 1913 se celebrarà el primer dels concursos d'aprenents, acordats per aquella Societat, en qual Consergería se facilitaràn les respectives condicions y detalls.

Al carrer de Canaries (S.) un carro atropellà a una nena de dos anys, ocasionantli varies contusions y la fractura de la cama dreta.

El carreter ab el vehícol fugí, però unes noyetes manifestaren que era de un industrial del carrer de Vallespir.

En el Centre Catòlich Obrer de Sant Vicens de Paúl s'obriren ahir les classes diurnes gratuites, pera noys, fills de socis, essent molts els que hi assistiren.

Continúa oberta la matrícula de sis a vuit de la tarda a la Secretaría del Centre, en les materies de primera ensenyança, francès, dibuix y anglès.

La secció d'urbanisació de la Cambra Oficial de la Propietat Urbana, avisa als senyors socis que desde demà, dimecres, remuarà les seves tasques, sospeses a causa del estiu, y com de costum seguirà reuninse setmanalment en dit día, a les cinch de la tarda, en el local de la Cambra.

En la última sessió celebrada per la Junta Directiva de la Lliga de Defensa Industrial y Comercial, baix la presidencia de don Dionís Conde, després del despatx ordinari, s'enterà ab agrado dels importants datos que s'obtenen en la informació oberta relativa a la projectada reforma dels epígrafs y tarifes de la Contribució Industrial y de Comers; s'ocupà de l'actitut que convé adoptar ab motiu de la invitació rebuda per les Cambres de la Propietat d'industria y de comers, pera que exposin davant de la Comissió municipal corresponent la seva opinió sobre'l Pressupost Municipal ordinari del interior, y acordà gestionar ab interès que's revoquin avíat les extemporanies ordres donades per l'inspector general de Duanes en sa rescent visita a la d'aquesta ciutat, relatives a que's despatxin en la Duana gran número de mercaderíies que s'havien despatxat sempre en els molls, per representar una gran economía y comodidat pera'l comers sens menysprèu de l'acció fiscal y sens perjudici pera l'Hisenda pública.

A l'envelat instalat a la Reforma, en el que l'Ateneu del districte II hi celebrarà les festes de la Mercè, hi tindrà lloch el proper diumenge día 22, a dos quarts de cinch de la tarda, una audició de sardanes originals del mestre Enrich Morera, y a dita festa hi queden convidades totes les senyoretes barcelonines.

Les invitacions d'home les facilitarà gratuitament la Comissió organisadora.

DE FORA

—Ab molta solemnitat se celebraren en la Basílica de nostres montanyes els díes de la infraoctava de la festivitat de la Verge, coronant dignament els cultes tributats a la excelsa Reina el mateix día de la octava, solemnisant també esplèndidament.

Ademés de la missa y Salve matutinal cantada per la escolanía, se cantà magistralment en la conventual la «Missa Brevis» de Palestrina, y en l'ofertori el «O vos omnes» de Victoria. Després del Evangeli el R. P. Salut, desenrotilà magnificament el tema: «Haec oportuit pati et ita intrare in gloriam», Sant Lluch, c. 24, v. 26 cautivant al numerós auditori que omplenava la gran Basílica.

Terminada la missa se verificà la professó per la plaça donant la volta al magestuós monument de la Immaculada, executant la escolanía, durant el trajecte, motets a la Verge y varies peces ab la banda, portant el penó principal el doctor don Joan Bassols, junt ab el director del Orfeó Català senyor Millet y el director de l'Academia Ainaud (don Enrich).

La professó, presidida pel P. Abat, que oficiava de pontifical, portant el magnífich bàcul que pertenesqué al bisbe Urquinaona, seguía tota la Comunitat de monjos, donant la escolta d'honor els mossos d'Esquadra.

Al entrar la Verge a son hostatge la banda toca la Marxa Reyal, y donant, finalment, la benedicció el P. Abat a la multitut que estava congregada als peus de la sempre excelsa Moreneta.

El número de passatgers que transportava el cremallera en el tren decominat «Dominguero» fou de 600, sense comptar els veïns d'aquests contorns, que foren nombrosíssims.

La diada magnífica, esplèndida, tot respirava alegría y animació.

—Al poble de Sant Pere de Vilamajor, ab motiu d'havershi fundat una Germandat del Sagrat Cor de Jesús, s'hi ideat la construcció d'un altar hont s'hi donés culte a la imatge del S. C. Els díes 15, 16, 17, 18, 19, 20 y 21, hi haurà una Missió, predicantli els PP. Cortés y Blanch.

—Ha quedat terminada la instalació del nou taller mecànich de la Escola Industrial de Vilanova y Geltrú.

Actualment se procedeix a la dels tallers de fusteria y filatura.

S'espera que la inauguració de tots aquests tallers coincidirà ab la del curs próxim.

—El senyor governador civil de Tarragona ha interessat a l'Alcaldía de Reus que presti son concurs y totes les facilitats que cregui convenients al senyor enginyer director del estany de Riudecanyes, don Joseph María de Peinto y personal a les seves ordres, pera la millor realisació dels treballs de camp pera'l replanteig del canal de derivació del estany de referencia y rechs derivats del canal pera'l regadiu dels camps, havent contestat l'Alcaldía de Reus que seràn puntualment complerts els desitgs del senyor governador.

VICHY CELESTINS
es la millor y la més pura aigua de taula.

Espectacles

Circo Barcelonés Gran Cinematógraf. 20 PELICULES, 20
Totes d'estrena y de gran sensació, entre ellas
La Ambiciosa (1,100 metres)
Bodas de oro (500 metres)
Sessions de 4 a 7 tarda y de 9 a 12 nit. — Plates, 25 cénts.; general, 10 cénts.

Teatre Català Romea
Companyía cómich-dramática, dirigida per M. de Larra, y E. Giménez. — Primera actriu: R. Abadía.
INAUGURACIÓ: Dissapte, 21 setembre, a dos quarts de nou.—Primer: «Solico en el mundo».—Según: Estrena de la comedia en 2 actes, de M. Linares Rivas, titulada
FLOR DE LOS PAZOS
(gran éxit en el Teatre Lara de Madrid). — Tercer: Estrena del quadre dramàtich, en una escena de Moore, original de Oscar Wilde (el autor de «Salomé»)
UNA TRAGEDIA FLORENTINA
Se despatxa a Comptaduría
Continúa obert a la Comptaduría d'aquest Teatre l'abono a dimars de MODA, a dijous tarda y a diumenge, tarda o nit.— Pera mes detalls, demanense llistes de la Companyía y preus d'abono.

TEATRE TÍVOLI. — Demà, dimecres. Nit, a dos quarts de deu. Butaca, 2 ptes.; entrada, 0'52. El millor programa de Barcelona. Primer: Exit sempre creixent (2 actes)
LA GENERALA
joya musical del Mtre. Vives. Grans ovacions a C. Bailo y P. Montoro. Según: Exit colossal

Las mujeres de D. Juan
L'espectacle millor presentat. — Dijous, tarda, a dos quarts de quatre, gran funció de Moda. Primer: «La cocina». Según: (2 actes) «La Generala». Tercer: «Las mujer s de D. Juan». — En ensaig, l'éxit más gran del teatre modern a Alemanya, l'opereta en tres actes «La alegre Polonia».

TEATRE NOVETATS
Debut divendres 20 setembre
Gran companyía de Vaudeville y Varietés. 5 únicques funcions, en la que hi pendrá part el célebre cómich
MAX LINDER
qui ab sa companyía representará'l vaudeville en un acte de Massard y Linder
Pedicure par amour
Dances Orientals creades per la 1.ª ballarina de la Opera de París
Mlle. Napierkowska
Pendrá part en l'espectacle
Mlle. Celia Galley
dels principals Concerts d'Europa.

Teatre Novetats Gran companyía de Varietés. — Avuy, dimars. Nit, a dos quarts de deu. Gran Campionat de Lluita Greco-Romana, patrocinat per «La Tribuna» de Barcelona.
4 INTERESSANTS LLUITES, 4
Premi de consolació
ROSSI (italià) contra MAURER (alemany)
RAOUL (francés) » ARDEVOL (català)
Pera la final
INTERESSANTÍSSIMES
Ivanhoff (rus) contra Vervet (francès)
Fins a resultat definitiu
De-Riaz (suis) contra Roeber (americà)
Árbitre: Mr. WILSON
Exit sorollós del creador y inimitable
R. BERTIN
Luxosa presentació. Extens repertori. Decorat exprofés. — Creixen els aplausos, simpatíes y les ovacions continues als incomparables Les 5 Mongador y éxit complet de la troupe de Varietés. ¡Fixarse bé en l'anunci de demà!
Desde'l próxim dijous, día 19, el Campionat de Lluita Greco Romana seguirá disputantse en el teatre Cómich d'aquesta capital.

Teatre Cómich Desde demà passat, dijous, día 19, seguirá disputantse en aquest teatre el GRAN CAMPIONAT DE LA LLUITA GRECO-ROMANA, patrocinat per «La Tribuna» de Barcelona, prenenthi part la gran troupe de varietes, de la que'n formen part el gran imitador R. BERTIN y els colossals LES 5 MONGADOR.—Detalls per cartells.

Teatre Nou Companyía de sarsuela y opereta espanyola, de la que'n formen part les primeres tiples Ampar Gullem y María Darnier y els primers actors Joseph Santpere y Pep Viñas y el Mtre. Espelta.—Debut el dissapte, 21 de setembre, ab l'opereta en tres actes de fama mundial,
LA DAMA ROJA
que será presentada ab rich decorat y grandiós luxe. — Segon: Estrena de la temporada «La alegre Polonia». — Véginse llistes de companyía.
Companyía de Sarsuela y Opereta espanyola,

Cinematógraf Beliograf Rambla del Centro, 36 y 38. — Reapertura, dissapte, 21 del corrent, ab tot el programa nou y escullit.

Sala Mercè
Rambla d'Estudis, 4
CATALANS: Si voléu passar uns estona de bon humor y un rato divertit, visitéu la:
Grutes fantástiques
EL PALAU DE LA RIALLA
Visions panoràmiques.—Grans atraccions.

IDEAL CINE
DIA DE MODA
Preciosos estrenes. Exit verdiet de «Mi Princesa» (400 metres). — Exit extraordinari de «Mano de hierro contra la banda de los guantes blancos». Exit sens igual de la preciosa pelícola de casa Nordisk (900 metres):
UNA AMISTAD SINCERA
Dijous, estrena sensacional de 1.180 metres.

Gran Saló Doré
Avuy, dimars, hermosíssim programa de pelícoles y
4 colossals atraccions, 4
THE FELITOS, acróbates excéntrichs sens rival.
TRIO ORTEGA, hermosíssimes ballarines.
El colossal duetto, únich en son género,
ELS FLORENTIAS
El nou número d'acróbates equilibristes
TRIO LEONA, ovacionats diariament.
Demà, debuta la cançonetista
STELLA MARGARITA

Saló Catalunya
Grandiós Cine. Notable quintet. El local más hermós, cómode y preferit de Barcelona. — Programa importantíssim pera avuy: «La última aventura de D. Juan», «El cobarde», «Precio a una zorra de plata», «Recuerdo de la niñez». — Extraordinari éxit de les magnífiques pelícoles «Mano de hierro contra los guantes blancos» (900 metres) Geumont y «La dama del lago» (1,000 metres) Vitagraph; «El Sr. Durán», «Cabeza por cabeza y altres interessants. — Demà, entre altres estrenes, «Revista Pathé».
Aviat dúes pelícoles d'actualitat: «Congreso Eucarístico en Viena» y «Cazería de S. M. D. Alfonso en los Picos de Europa».

Frontó Comtal Avuy, nit, a l quart d'onze. Gran partit extraordinari:
Vermells: PETIT PASIEGO y ARNEDILLO.
Blaus: CECILIO y LIZARRAGA
Preus de dies festius.

Saturno Park
Sorollós éxit del fenómen musical nena de 8 anys, Comtesa Olga. — Demà, dimecres, debut del ventriloquo Martín.
Entrada de passeig, 10 céntims

Turó Park
De deu matí a set tarda. Noves atraccions, Máquina voladora, Concert per la Banda de Cazadors de Barcelona.
Entrada, 25 céntims

LA RABASSADA
Hotel-Restaurant
Obert tota la nit. — Gabinets particulars. Cuina de primera. Servey a la carta y cuberts desde 5 ptes. fins a les deu de la nit. Telefon 763
CONCERTS
en el Saló-menjador del Restaurant de 1 a 3 tarda y de 7 a 9 nit, pel sextet que dirigeix el celebrat violinista D. Joan Sala.
Atraccions americanes
Scenic Railway, Water Chute, Bowling Alloys, Cake-Walk, Casa Encantada, Palau de Cristall, Palau de la Rialla, Passeigs, &
Tranvia directe desde la Plaça de Catalunya a La Rabassada

ZAMPIRONI
Además de la calor, son els mosquits que no deixen dormir. Comprèu, donchs, una capseta de "ZAMPIRONI", únich modo de poder matar els mosquits y, per lo tant, obtenir un sòn tranquil. El perfum que produeixen és absolutament inofensiu y el seu efecte es desinfectant y per lo tant higiènich. Desconfièu de les imitacions y exigíu la marca "ZAMPIRONI"
SE VENEN PER TOTES LES DROGUERÍES Y BAZARS
AGENTS A ESPANYA: J. URIACH Y COMPANYIA - BARCELONA

Avisos
Capitalistes: Puch colocar en primeres hipoteques y cartes de gracia fins a 100.000 duros, en partides de 5.000 a 20.000 duros, al sis per cent d'interés, sobre terrenys al Ensanxe, ab garantía mínima de triple valor. — Escriure: ADVOCAT.—Rambla del Centre, 37. Anuncis.
Matrimoni junt ab mare desitjen una portería o guardar despatx. Raho en aquesta Administració.
Academia de dibuix, colorit y perspectiva. Classes especials pera senyoretes. Rbla. Catalunya, 58, 3.r-2.ª
Pràctich en comptabilitat 14 hores disponibles. Ofertes H. 1491 B. Haasenstein y Vogler, Fernando, núm. 2.
TENEDOR DE LLIBRES y delineant disponible'ls matins o per hores, s'ofereix. Dirigirse per escrit a inicials T. P., carrer Concell de Cent, 335, quart.

Lloguers
Botiga pera llogar
CARRER DE MONTESION, NÚMERO 9.

Vendes
A PLASSOS MOBLES SILLERIES LAMPARES, etc. — Sant Pau, núm. 54.

MOBLES DE A. DIRAT
Exposició permanent.
DORMITORIS - SALONS MENJADORS, DESPATXOS, &
Especialitat en els d'estil anglès
Mendizábal, 28 y 30, y St. Pau, 50, 52, 54

Torra barata no té cap gravamen, té totes les comoditats, costat Avinguda Tibidabo. Se ven, Cabanas, 81, fundició, de nou a deu del matí.

Anuncis
S'ha posat a la venda la LÁMPARA IRROMPIBLE
RAY
Rambla de les Flors, 16

EN L'ÈPOCA DE LES CALORS
pera curar el dolor d'estómac y les indisposicions intestinals o la colerina s'han de pendre dues cullerades de café d'Alcohol de Menta de Ricqlès en un got d'aigua bea ensucrada y calenta. Prènguis lo más calenta possible. — D'un sabor fresch y delicíos,
L'ALCOHOL de MENTA de
RICQLÈS
constitueix una beguda molt agradable prés a la dosis d'algunes gotes en un got d'aigua ensucrada. Empleat en aquesta forma, evita la febre tifoidea y el cólera, destruint els gèrmens que viuen al aigua.
Exigir el nom de RICQLÈS
¡70 ANYS D'ÈXIT!
Fora de concurs: Exposició París 1900. — Bruselas 1910 Medalla d'or: Exposició Barcelona 1888
DE VENDA en totes les Farmacies, Droguéries y Perfumeries d'ESPANYA
Agents Generals: VICENS FERRER Y COMP.ª BARCELONA

GRANS FLORONCOS
USANT EL
UNGÜENT FREIXINET
(O DEL MIRACLE)
s'obté la curació, prompta, radical y completa, de totes les malalties de la pell y teixits subcutánts, especialment en aquelles en que l'objecte primordial es l'extracció de pus o materia: una vegada obtinguda la curació, ja no's reproduexi más el gra, pústula, tumor, etc., pera'l qual s'havia empleat.
Resultats positius s'obtenen usant aquest miraculós preparat, en toda classe de grans, floronco, carbunclés, pústula maligna, paròtides, tumors de toda mena, panadís, accessos, escrófules, tumors de totes especies, llupies, feridas incises, llagues, peretions llagats, morenes, brians, ulls de pell, picades d'animals, cops y cromades, reumatisme, feridas, de qualsevol classe que aquestes siguin, etc., etc.
80 anys d'èxit • Pot 1'50 Ptes.
Preparat en la Farmacia de la Viuda de Freixinet, Arenzana de Abajo (Logroño). — Dipósits a Barcelona: Farmacia Freixinet, Foat de Sant Miquel, 2.—Segalá, Rambla de les Flors, 4. — A Madrid, Fills de Freixinet, San Vicente, 24. A Figueras, farmacia Secret. — A Cardona, Farmacia Sala. — A Gran olleres, Farmacia Trullás.
Ab l'aument de 0'50 Ptes. se remet a qualsevol punt d'Espanya, per correu certificat.
LLAGUES TUMORS

Fàbrica de Flors, Corones y Plantes
y tot lo que's necessita per ferles
Antiga Casa.— T. COSTAS.—Palla, 13 y 15 pral.

Colegi Peninsular Fundat en 1866. Nou de Sant Francesch, 2. Primera y segona ensenyança. Especial de párvuls y Comerç. Idiomes, Dibuix, Solfeig y piano, Gimnasia, etc. S'admeten alumnes pensionistes, mitg pensionistes y externs. Conferencies especials pera primera ensenyança y Batxillerat. — Director: DON ANTONI RAJA.

CATARRO dels NOYS
L'ANTI-CATARRAL BORBONET, es el veritable específich acreditat pera curar en pochs dies la COQUELUCHE y BRON QUITIS y toda mena de tos de les criatures. — Dipósits: Farmacia del autor: Cirders, núm. 11. — Doctor Andreu. — J. Viladot y Rambla de les Flors, número 1.

EL MILLOR LAXO PURGANT
Depuratiu y antissèptich gastro-intestinal
es
THE ALPINO
Curació del Estreñiment
Febres gástriques, Tifus, Grippe, Xarrampio, etc., etc.
Es la salvació dels nens, prevè y curs la major part de ses dolencies
VENDA EN TOTES LES FARMACIES Y DROGUERIES

¡FORA PEL MOIXI!
ELS POLVOS COSMETICHS DE FRANCH treuen en pochs minuts el pel de qualsevol part del cos, mata ses arrels y no torna a sortir. No irrita'l cutis. Aquest depilatori es utilissim a les senyores que tinguin pel moixi (vello) a la cara y brassos perque ab ell poden destruirlo.
Un pot 2'50 pessetes, s'envía certificat per correu si per endevant se remet 3'50 pessetes en libranca en giro mútuu o en sellos de correu.
Farmacia Borrell
Comte del Assalt (carrer Nou), núm. 52, BARCELONA

Gotes Tonicas Neurosténicas
preparadas per J. Santacana, farmacéutich
Aliment del cervell y remey heróich que no falta pera la millora del sistema cervell-espinada.
Despertan las ganas de menjar, tonifican y vigorisan tot el cos. Indispensables als agotats, convalescents, alpocondriacs, als que fan massa treballs mentals, sufreixen la memoria, desfiances, Xemeca, anemia del cap y demés manifestacions neurosthenicas.
Farmacia del autor Carretera de Mataró, 163

Diner
SENSE INTERES ADELANTAT, se deixa sobre robes, joyes, mobles, géneros y altres obgectes. Casa autorisada pel Govern y garantida ab el dipósit corresponent.—Hi ha despatx particular: Mercaders, 10, pral., próxim Plaça Angel.

L'ÚLTIM AVENS DE LA CIENCIA MÉDICA
La Renovación del Estómago
ó Solución Estomacal Sánchez
Un dever humanitari'ns obliga a recordar de nou als que sufreixen, la existencia y eficacia absoluta d'aquet remey vegetal y inofensiu descobert pel Dr. Sánchez de Alhabia (Almería), puig sense ser per l'ús ni l'abús nociu al organisme, la millora que ocasiona en totes les malalties del ventrell se reconeix infalliblement al segón día del tractament.
Nostra Solució Estomacal Sanchez s'usa ab éxit brillant en els *dolors d'estómach, dispepsias, vómits, coragre, gastralgias, diarreas* (quan provenen de mala digestió) *digestions difícils, ardors y inapetencia*. En tots els casos l'alivi és radical, y legut a la renovació completa que produeix al ventrell dels malalts, senten la majoria de les vegades y a las primeras presas lleugers mareigs que, si bé al principi molestan un poch al pacient, son senyals precursoras d'una absoluta y rápida curació.
Ademés son tantas las ventatjas conseguidas ab tan modest preparat, acceptat ja ab entusiasme pels més eminents metges, y son tan increibles els resultats obtinguts per molts malalts reputats incurables que casi miraculosament se salvaren de sos sofriments, que confiats en la propaganda personal de cada un ens abstindrém d'anunciar nostre producte, entregant en cambi com justa compensació gratis (ab recepta de metge) als malalts pobres quants frascos necessitin.—Preu d'un frasco 3 pessetas.
De venda a los principals farmacies y centres d'especialitats farmacéutiques
Gratis: Farmacia Carbó, Plassa Urquinaona, y A. Serra, Pelayo, 9

Depilatori Maria Stuard
Usant aquet Depilatori may tindreu pèl moixí
La dòna, en totes ses edats, deu procurar fer sempre forsa goig
El Depilatori Maria Stuard és el millor de tots els depilatoris, per sos sorprenenents y maravellosos resultats. Es el més eficás y inofensiu, puix no irrita'l cutis per delicat y fi que aquet sia.
El Depilatori Maria Stuard és el més eficás perque ab son ús s'obté la completa desaparició de tot pèl moixí y pèl. Es el més inofensiu, per ésser l'únich quina aplicació no perjudica may, per molt temps que s'usi.
El Depilatori Maria Stuard és indispensable en tot tocador per sa elegant presentació en frasch de cristall tallat y per ésser l'únich que no despedeix mai olor, puix la pols conté un perfum delicat.
El Depilatori Maria Stuard és el mes práctich perque en molts casos, y especialment en edat jovenil, n'hi há prou ab una o dues aplicacions pera que desapareixi per complet el pèl moixí y pèl, y no torni a readaréixer. No taca y deixa'l cutis ters y hermós.
El Depilatori Maria Stuard deuen usarlo les senyores y senyoretes en totes ses edats. Les mares deuen aplicarlo a n'aquelles de ses filles que en principi els apareixi pèl moixí. Els joves que per la seva edat no tenen ben poblada la barba y bigoti, evitarán ab son ús les molesties de afeitarse. També evita erupcions a la cara, etc., etc.
N.º 1.—Pera que desapareixi'l pèl moixí N.º 2.—Pera que desapareixi'l pèl
Els prospectes expliquen la manera fácil d'usarlo. Se vén a la perfumeria Lafont; droguerles de Vicens Ferrer y C.ª; Riudor y Perés, Portal del Angel, 14, y farmacia de Botta y Baltá, Rambla de Catalunya, 1.—Se remet certificat per correu enviant als senyors Botta y Baltá 7 pessetes en segells de correu o letra de fácil cobro. Se suplica envíin nom y senyes ben inteligibles.—Preu: 6 pessetes frasch.

?
Visitaré
LA PERMANENTE
Plassa Universitat, 7
?

Mobles Higiénichs de JONCH ESMALTAT "ROTEN"

Fábrica sense sucursal
PASSEIG DE GRACIA, 115. - BARCELONA
«Manufacture Parisienne»
MEDALLES:
d'Or. ..... Santiago 1907
de Bronze. - Madrid 1907

Uralita Roviralta Uralita Roviralta
PLASSA ANTONI LOPEZ, NÚMERO 15, PRINCIPAL